

03457600

STENOGRAFSKE BELEŠKE

sa 17. sednice

V R H O V N O G S A V E T A O D B R A N E

ODRŽANE 10. JANUARA 1994. GODINE

Sednica je počela s radom u 16,30 sati.

Prisustvovali su: Zoran Lilić, predsednik Savezne Republike Jugoslavije - predsednik Vrhovnog saveta odbrane; Slobodan Milošević, predsednik Republike Srbije i Momir Bulatović, predsednik Republike Crne Gore - članovi Vrhovnog saveta odbrane; dr Jovan Zebić, potpredsednik Savezne vlade; Pavle Bulatović, savezni ministar za odbranu; general-potpukovnik Momčilo Perišić, načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije; general-major Slavko Krivošija, načelnik Vojnog kabineta Predsednika SRJ.

(Stenografisao Jordan Živanović, viši debatni stenograf - redaktor u Generalnom sekretarijatu Predsednika SRJ).

Predsedavao je Zoran Lilić, predsednik Vrhovnog saveta odbrane.

ZORAN LILIĆ:

Predlažem da počnemo s radom.

Dobili ste predlog sledećeg

D n e v n o g r e d a :

1. RAZMATRANJE FINANSIRANJA VOJSKE JUGOSLAVIJE

2. TEKUĆA PITANJA

- Donošenje odluke o utvrđivanju dana Ratne mornarice

- Načelna pitanja od značaja za obrazovanje i obnavljanje programskog nivoa robnih rezervi

Da li ima predloga za dopunu ili izmenu predloženog dnevnog reda?

Momire, izvoli!

MOMIR BULATOVIĆ:

Ja bih imao dva pitanja pod Tekućim pitanjima, ali bih to izneo kada predjemo na tu tačku.

ZORAN LILIĆ: Da li se usvaja zapisnik sa 16. 'sednice? (Usvaja se).
Dobro.
Prelazimo na prvu tačku.
Dajem reč načelniku Generalštaba Vojske Jugoslavije.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče,

Na osnovu analize postojećeg stanja rezervi, na osnovu projektovanog stanja broja stalnog i promenljivog sastava - koji neće biti 124 hiljade kako smo bili predvideli, nego svega 101 hiljadu - mi smo proračunali da nam je neophodno minimalno zadržavanje postojećeg nivoa borbene gotovosti, uz neznatno poboljšanje u smislu povećanja rezervi i promenu uniforme, potrebno nam je za ovu tekuću godinu milijardu i 369 miliona dolara, i to:

- opremanje naoružanjem i vojnom opremom - samo ono osnovno bez čega se ne može održati borbena gotovost, a to je pre svega za municiju - treba nam 16,21% ili 223 miliona dolara;

- za naučno-istraživački rad, koji je pre svega usmeren za osvajanje procesa proizvodnje municije koju smo proizvodili na prostoru secesionističkih republika, a nismo uspeli izvući tehnologiju; ili, pak, na prostoru Bosne i Hercegovine - oštećena je ili ne može da se izvuče;

- izgradnja vojno-gradjevinskih objekata i uređenje teritorije; 26 miliona dolara ili 1,93% isključivo se odnosi na izgradnju karaula na novostvorenoj granici prema Hercegovini, Bosni i Makedoniji;

- za stambenu izgradnju, samo za završetak započetih stanova, jer su izgrađeni u omeru od 20 do 80% - ukupno 900 stanova; bila bi šteta da se to zamrzne kada znamo da imamo 18 hiljada beskućnika;

- ratne materijalne rezerve treba da dovedemo na nivo oko 23%; sada se kreću od 2,3% do 20%; najkritičnije stanje je kod municije i mlaznog goriva M-1;

- obuka i školovanje; proces školovanja moramo nastaviti, tim pre što smo penzionisali negde oko tri hiljade školovanih oficira; moramo voditi računa o podmladjivanju kadra. Inače, ovo je najbitniji deo borbene gotovosti, jer školovanje bilo kojeg starešine je izuzetan i dug proces;

- plate, nadoknade i druga primanja - 18,91% ili 258 miliona i 149 hiljada dolara. Predvideli smo da najveća plata bude negde oko 50 dolara, a penzija oko 40 dolara, što je sigurno ispod nivoa drugih;

- održavanje nepokretnosti; to je održavanje postojeće infrastrukture, počev od aerodroma, preko termoelektrike itd. - to iznosi ovoliko;

- tehničko održavanje 111 miliona dolara. To se, pre svega, odnosi na održavanje tehničke ispravnosti na sadašnjem nivou - negde 80 do 90%;

- intendantsko obezbeđenje - ishrana, uniforme itd. 264 miliona dolara;

- sanitetsko obezbeđenje 66 miliona. Vi znate da smo sa odobrenim dosadašnjim sredstvima, lečili i lečimo i dalje sve ranjenike iz Republike Srpske i Republike Srpska Krajina, za šta sada nemamo nikakvih sredstava;

- vojne penzije - 102 miliona 727 hiljada dolara ili 7,45%.

Pogledajte plate i penzije - bilo kakvim smanjenjem profesionalnih oficira mi skoro ništa ne dobijamo; jer ti ljudi idu u penziju i tada su opet na teretu vojnog budžeta. Razlika je samo u tome što ima oko 15% manje penzija nego plata. Radikalnim smanjenjem broja aktivnih lica, u smislu budžeta, mi ne dobijamo mnogo;

- ostale delatnost - pre svega, to su organizacijsko-mobilizacijske. Na primer, sada smo doneli odluku da pošaljemo vojne obveznike sa prostora Republike Srpske i Republike Srpska Krajina; te ljude treba pozvati, obezbediti im prevoz i

niz drugih stvari; za pozivanje rezervnih sastava na obuku potrebno je 69, što ukupno iznosi milijardu i 379 miliona dolara. Nije ništa uračunato ako dodje do nemira na kriznim područjima, kao i finansiranje Republike Srpske, odnosno Republike Srpske Krajine. Ako bi se tamo nastavio rat, znamo da im treba pružiti određenu pomoć, počev od ubojnih pa preko svih drugih sredstava, što bi po bilansu bilo kao minimalne potrebe za Vojsku Jugoslavije. Ali kada tome dodamo potrebe Republike Srpske i Republike Srpske Krajine, to se već penje na dve milijarde 325 miliona dolara, odnosno na sledeće rešenje - vidite da je ovde izraženije. (Pokažite na slajdu).

Znači, za Republiku Srpsku treba 522 miliona dolara, a za Republiku Srpsku Krajinu 307 miliona dolara; za Vojsku Jugoslavije, ako budemo išli na obezbeđenje svih materijalnih rezervi za njih i ako budemo bili prinudjeni da izvodimo bilo kakvu operaciju - toliko. Vi znate da je verovatnoća rata u ovoj godini na prostoru Savezne Republike Jugoslavije žešća nego što je bila prošle.

Još jedna šema - radi komparacije: u toku prošle godine odobrena sredstva su bila 437 miliona dolara. Ovde nije uračunato milijardu i 200 miliona dolara što je potrošeno iz materijalnih rezervi. Vi znate da su značajne rezerve bile za 90-120 dana rata; one su tokom ratnih godina trošene i sada smo došli na takav nivo da će, ako ih ne budemo obnavljali, borbena gotovost radikalno ići dole. Sada je upravo kritičan momenat. Iz ovoga se vidi da nismo u stanju da sa ovakvim trendom dalje nastavimo, jer bi borbena gotovost bila drastično smanjena.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, kako je moguće da su prošle godine, kada su plate, naknade i druga primanja dok je Vojska bila veća bile 182 miliona dolara, a sada 230 ili 260 miliona dolara kada su plate objektivno manje i manji je broj ljudi?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mislite da je prošle godine dato manje za plate nego ove godine?

Konstantno prošle godine Vojska je imala izuzetno niska primanja. 31. 12. u 14 časova načelnik Generalštaba je imao po "crnom kursu", pod uslovom da je odmah kada je dobio novac pretvorio u marke, 14,82 marke, a pukovnik-komandant brigade imao je 10 maraka, poručnik-inženjer 6,12 maraka, komandir vodavodnik 5,17 maraka. Kompletно prošlu godinu, gospodine predsedniče, mi smo bili u inferiornom položaju. Ako ovakvim trendom nastavimo, onda preti opasnost da Vojska bude socijalni slučaj.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, ja se ne zalažem da Vojska bude socijalni slučaj. Ja postavljam pitanje zbog razlike u ciframa koje su velike. Jer, verovatno i ti dozvoljavaš mogućnost neke greške u obračunu. Molim te, nadji prvu tabelu koja se odnosi na predloženi budžet.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Za plate i druga primanja 258 miliona dolara. Otprilike, zadržavamo sadašnji nivo, sa napomenom da u drugim društvenim strukturama nivo plata opada; pola smo davali za plate, a pola smo davali za ishranu i druge stvari.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, tu nešto nije u redu! Ako su plate, naknade i druga primanja 258 miliona i 149 hiljada dolara, a imaš zaposlenih oko 64 hiljada, to ne može biti tačno. Podeli 258 miliona dolara sa 64 hiljade zaposlenih i videćeš da je to skoro 400 dolara mesečno po zaposlenom!

MOMIR BULATOVIĆ:

Ima ukupno zaposlenih 70 hiljada, sa prosječnom platom od 50 dolara, to je godišnje 42 miliona dolara! Tu nešto nije u redu, to je greška!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Molim te Momo, podeli to i vidi da li je to 400 dolara prosečno po profesionalcu?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da, to je 400 dolara. Tu je greška.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Onda se postavlja i pitanje penzija. Koliko imate vojnih penzionera?

PAVLE BULATOVIĆ:

Ima 53 hiljade vojnih penzionera.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Predvideli ste za penzije 102 miliona dolara?!
To znači da je po penzioneru 2.400 dolara, a to je onda prosečna penzija 180 dolara!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče, ali ovde su u pitanju sva primanja: dnevnice, plate, pozivanje rezervnog sastava itd. Nama treba 65 miliona dolara godišnje za rezervu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Jovo, da li Vojska plaća doprinose?

JOVAN ZEBIĆ:

Plaća.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mi pretačemo iz "šupljeg u prazno". Trebalo bi to da vidimo. Šta znače doprinosi koji se daju Vojsci, a idu u državni budžet, pa se u međuvremenu obezvređuju itd. Besmisleno je da je državni budžet bruto opterećen. Tu moramo napraviti jednu domaćinsku računicu.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ovde je uračunato još 65 miliona dolara za vojne obveznike, da bi nadomestili nedostatak vojnika.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Kada i to uzmeš u obzir, opet nešto nije u redu!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsjedniče, tu su sve dnevnice, dva putovanja.

ZORAN LILIĆ:

Ako je tačan ovaj podatak, prošle godine je isplaćeno 182 miliona dolara. To je onda strahovita cifra!

JOVAN ZEBIĆ:

Ne može biti toliko realno povećanje; ne može biti sada 258 miliona dolara.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Sada bi trebalo da bude manje, jer je manji broj profesionalaca.

PAVLE BULATOVIĆ:

Po našem obračunu, u 1993. godini Vojska je primila 377 miliona i 500 hiljada dolara za sve potrebe, ne računajući trošenje rezervi. Od toga je 85 miliona 768 hiljada plate, naknade i druga primanja aktivnih vojnih lica.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Skoro četiri puta manje nego što je sada planirano!

PAVLE BULATOVIĆ:

Penzije su bile 51 milion i 400 hiljada; znači, dva puta manje.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Moramo dodati i 65 miliona dolara za rezervu, jer nemamo vojnika.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko računaš da ćeš prosečno permanentno imati rezerve u toku godine?

MOMČILO PERIŠIĆ:

U proseku mora biti oko 30 hiljada.

ZORAN LILIĆ:

Bilo bi dobro da imamo strukturu tih 258 miliona dolara.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mi bismo morali da napravimo jedan čist budžet, jer besmisleno da vojni budžet bude opterećen ovakvim doprinosima. To treba pravo usmeriti na korisnike tog budžeta, a ne obračunavati na pojedinačne plate. Tu se skraćuje obračun i sve drugo. Zna se šta su korisnici doprinosa: zdravstvo, školstvo itd.

JOVAN ZEBIĆ:

Nisu iste kase!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako nisu iste kase, može se uplatiti tim kasama. Jer, besmisleno je vršiti obračun za 64 hiljade ljudi, pa onda iz tog obračuna uplaćivati itd. Vojska može paušalno da učestvuje u tome, odnosno savezni budžet za doprinose za vojsku može paušalno da učestvuje kod korisnika.

JOVAN ZEBIĆ:

Ovako vojni budžet izgleda 75% budžeta federacije u bruto iznosu. Ako se ukinu doprinosi, on bi on bio mnogo manji.

ZORAN LILIĆ:

Kada se sve uzme u obzir, mislim da to ne može da predje 70 miliona sa doprinosima!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tu je neka greška!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Uzećemo to i izvesti do kraja.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, mi treba da vidimo šta su vaše planirane veličine: kolika prosečna plata u vojsci, kolika prosečna penzija za vojne penzionere; i onda se to primeni na broj. Ovako nešto apsolutno nije u redu. Ja sam mnogo to dožive s mojim planerima u preduzeću i posle u banci: zabroji se za jednu nulu.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Znači, ovde imamo oko 70 miliona za plate, plus penzije, plus za vojne obveznike i za vojnike po ugovoru.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nemoguće je da je tačna ta cifra i za rezerviste. Ako je 60 miliona dolara, a ti tražiš 30 hiljada rezervista, to je 2000 dolara mesečno plata rezervista. To uopšte ne može biti tačno!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Dobro, proverićemo to i tačno izračunati!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tu nešto nije u redu s računom. Inače, što se tiče planiranja - za planiranje smo; za to smo da se obezbedi vojska, ali prvo da se vidi u čemu je stvar.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, najbolje bi bilo da se ponovo sve ove cifre provere, da se uradi struktura i da se ponovo vidimo u četvrtak.

PAVLE BULATOVIĆ.

Da li se mogu dobiti sugestije o gabaritu, imajući

u vidu program, odnosno da se odredi visina troškova koji se odnose na Vojsku Jugoslavije. Program predviđa 600 miliona.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako su ove brojke tačne, onda to nije tako!

MOMIR BULATOVIĆ:

I ako su tačne, teško će to biti. Jer, 60 miliona je samo za ishranu.

Mislim da moramo voditi računa o programu naše budućnosti. Možda mi ne možemo da se zafiksiramo na cifru od 600 miliona dolara, ali realno je pretpostaviti da u prvoj polovini ove godine teško možemo preskočiti cifru od 300 miliona dolara, dok ne vidimo kako će program da krene, kakve će efekte da da.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da je najbolje da ovo još jednom "pročešljamo", a pre toga da nam Moma dostavi čist izveštaj. Ja se ne bih hvatao za 6: društvenog proizvoda ili 0,6 milijardi; Vojsku ne možemo uklopiti u nešto što nije moguće.

MOMIR BULATOVIĆ:

Pošto je mehanizam raspodjele plata u Vojski Jugoslavije bio katastrofalan po pripadnike Vojske Jugoslavije; oni su najlošije prolazili samom činjenicom da je to uplaćivano preko Poštanske štedionice. Zato je plata načelnika Generalštaba toliko mala, jer je u trenutku obračuna iznosi toliko, a kada je primi, to je 10-puta manje. Razgovarao sam sa komandantom II armije; to je katastrofa - ljudi prime jednu do dvije marke. Ovde se kaže: "Niko još nije uspio od pripadnika Vojske Jugoslavije da na Poštanskoj štedionici uzme platu, a čekove niko ne prima u prodavnicama". Faktički se pojavljuje problem gladi!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To mora sada da se prekine ovim programom. Oni će odmah dobiti valjan novac.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, ne znam, odakle prosek 50 maraka?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Morao bih videti kompletnu specifikaciju.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da je 50 maraka nizak prosek za Vojsku. Ne znam s kojim se redom veličina operiše kod drugih korisnika budžeta?

Momo, bilo bi dobro da tvoji planeri dodju i da nam kažu koje su ove računice. Ovde, na primer, piše: "ubojna sredstva Ratne mornarice 11 miliona dolara", a Ratna mornarica uopšte nije trošila ubojna sredstva, niti je igde ratovala. Sve rezerve Ratne mornarice su povučene na teritoriju SRJ; Ratna mornarica je smanjena na obalu 15 puta kraću nego što je bila.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nekim raketama prolazi rok upotrebe i moraju se menjati, a neke smo već iskoristili.

Ja ću napraviti kompletno obrazloženje i to ću vam dostaviti. Izvinjavam se što to nisam pripremio dalje po specifikaciji, ali pripremiću za sledeći put; bio sam na putu i nisam uspeo ovo detaljno da pregledam.

PAVLE BULATOVIĆ:

Hitno je da se to uradi zbog programa! Sutra ili prekosutra će se na Vladi će se odlučivati o programu.

ZORAN LILIĆ:

Pavle, da li vi znate šta je sve potrošeno u toku prošle godine? Ovo je red veličina koji je mnogo veći nego pre.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je jasno, to je u redu. Ja sam zato krenuo od ličnih dohodaka, jer lični dohoci nisu potrošeni iz rezervi; lični dohoci su - lični dohoci. Ako im u Vojsci mesečno daš prosek plate 50 dolara, onda ti je to 42 miliona dolara neto, a nikako nije 260 miliona dolara. Pitanje je onda da li je veći i šta krije ta cifra; isto se odnosi i na penzije.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine Predsedniče,
Korigovaćemo i dostaviti specifikaciju u pisanoj formi. Sada zaista nisam u stanju da Vam kažem sve, ali znam sledeće: ako ostanemo na ovom nivou od 50, mi ćemo izračunati; međjutim, bilo bi dobro da znamo prosek koji se planira, pa da možda korigujemo i da tačno izračunamo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Sigurno, samo Zebić treba da vam dâ parametre, pa da se vidi.

JOVAN ZEBIĆ:

Da.

ZORAN LILIĆ:

Možemo tako da zaključimo, a u četvrtak ponovo da sednemo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Moramo da sednemo.

JOVAN ZEBIĆ:

U skladu sa programom i ekonomskom politikom mi možemo da kažemo kako planiramo: 56 dolara prosečna plata i 42 dolara prosečna penzija.

PAVLE BULATOVIĆ:

To je iz programa?

JOVAN ZEBIĆ:

To mi mislimo da ponudimo; oni nisu išli toliko detaljno, smatrali su da nam to ne treba. Ali, za budžete nam treba kvantifikacija.

PAVLE BULATOVIĆ:

I - 20 dolara za nezaposlene?

JOVAN ZEBIĆ:

Jeste.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, možemo onda ovako - da se daju osnovni podaci i napravi korektna matematika, pa u četvrtak da ponovo sednemo u vreme koje predlažete.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako ti imaš 85 maraka ili 56 dolara, ako je to prosek, to znači da će mlađji oficiri, kojih je najviše, imati po 40-50 maraka, a stariji činovi po 200-300 maraka mesečno. O tome nema govora - to je jasno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Sto se mene tiče, možemo da se vidimo u četvrtak, a u sredu da se dogovorimo zavisno od obaveza.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

U sredu možemo da preciziramo tačno vreme za četvrtak.

Ali, bilo bi dobro da vidimo da nam Zebić raščisti sa finansijama - kakva su moguća računska uprošćavanja vojnog budžeta, jer je besmisleno obračunavati doprinose na 64 hiljade korisnika, gurati u vojni budžet, pa onda vraćati iz njega na 64 hiljade stavki prema prosečnoj plati itd. To nema smisla da država radi.

PAVLE BULATOVIĆ:

Onda neka zajedno urade.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tu treba da bude paušalno obračunavanje; oni treba da učestvuju u školstvu, zdravstvu; znači, u javnim službama; mada, što se tiče zdravstva, to je posebna stavka u vojnom zdravstvu. Što se tiče članova porodica i drugo - to su opšti troškovi. Medjutim, to je onda moguće videti šta je.

JOVAN ZEBIĆ:

Da li smem još jednu ideju da proverim? Razmišljao sam da nam uopšte ne odgovara, niti politički, da je vojna 75% državnog budžeta. Ovde treba da obavimo nekakvu verifikaciju. Neke druge stavke bismo razlagali, da ne ide u vojni budžet; na primer, šta će vojne penzije u vojnom budžetu? Da li smemo ići s predlogom da idu u penzione fondove Crne Gore i Srbije? Time je taj budžet smanjen za 100 miliona dolara.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Jeste, s tim što ta sredstva prebacujete iz saveznog budžeta u penzione fondove republika, jer je to federalni trošak. Doprinosi ne treba da idu u vojni budžet.

JOVAN ZEBIĆ:

Zatim, mislili smo - da li sredstva za nauku smemo staviti na Ministarstvo za nauku, pa da za toliko smanjimo?

ZORAN LILIĆ:

Predlažem da fiksiramo termin sledeće sednice Saveta za četvrtak, a dogovorićemo se o vremenu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da bi ti, Jovo, pošto si dugo godina radio na budžetima, sa nekoliko ljudi koji dodju kod tebe, analizirate celu situaciju.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ako smanjimo doprinose, možemo da smanjimo budžet. To je na tragu iste ideje koju ste i Vi rekli.

ZORAN LILIĆ:

Mogu - i to znatno.

JOVAN ZEBIĆ:

Smanjili bismo bruto budžet.

ZORAN LILIĆ:

Ovo je stvarno realno - to su najminimalniji troškovi koje vojska može da podnese. Do te cifre moramo da dodjemo, da li je ona 6 ili 7% - to je manje važno.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Vojska će imati sasvim pristojne plate i pristojno intendantsko obezbedjenje u idućoj godini. To su dve bitne stavke; a treća vrlo bitna stavka je - naoružanje i vojna oprema koja je nužna da se ona učini efikasnom. Sve drugo podložno je restrikcijama.

Prosečne plate - pristojne; intendantsko obezbedjenje - pristojno, da ljudi mogu normalno da se hrane i oblače.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ostaje problem beskućnika. Mislim da bi vojska u tome mogla da nam makar predloži neke hrabrije ideje - kako i šta da uradimo, da li nešto treba da se otudji i da nekome na korišćenje, da se napravi neki ustupak i slično?

MOMČILO PERIŠIĆ:

1
Mi smo predložili da se ide po principu statusa izbeglica. Mi smo u teškoj poziciji nego da imamo status izbeglica, što se tiče ljudi koji nemaju stanove. Dalje, Saveznoj vladi je upućen konkretan predlog za rešavanje 18 hiljada stanova, a koji je vraćen, pod motivacijom da nema novca - kao što ga i inače nema.

Dalje, mi možemo privremeno da se odrekemo, na primer, dela klubova Vojske Jugoslavije - da ih damo pod zakup i da na račun toga nešto izgradimo. Međutim, ko je taj koji će u ovoj situaciji da uzme klubove pod zakup? A da ih otudjujemo, opet nema toga ko će da ih kupi. Problem opet ostaje.

MOMIR BULATOVIĆ:

Da li su veliki troškovi da se neki vojni objekti privremeno adaptiraju za stanovanje?

MOMČILO PERIŠIĆ:

U visini sredstava, mi smo adaptirali sve što smo mogli.

PAVLE BULATOVIĆ:

To je bilo 6 miliona maraka.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ali, to je samo privremeno rešenje.

PAVLE BULATOVIĆ:

Osamnaest hiljada stanova košta oko 2 milijarde maraka.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Rekao bih još nešto, gospodine Predsedniče. Veliki je odliv starešina upravo zbog niskih primanja, nerešenog stambenog pitanja; na primer, oko 400 aktivnih vojnih lica je otišlo prošle godine. Najveći deo odlazi u MUP ili slične institucije gde mogu profesionalno da se bave svojim poslovima i gde se sve plati; dok je kompletna kategorija vojnika po ugovoru izmenjena u toku 1993. godine. Znači, imamo sada oko 12 hiljada; a 12 hiljada je jednostrano već raskinulo ugovor; tako da opstajemo na nekih 12 hiljada. Posle obuke i osposobljavanja za specijalne jedinice oni takodje odlaze u MUP i slične strukture, a u poslednje vreme sve više se javljaju privatnici

koji traže telohranitelje i plaćaju ih daleko bolje nego vojska.

Zamolio bih tamo gde možemo da utičemo - da donesemo odluku na ovom nivou, a mi bismo pripremili odluku da aktivna vojna lica i vojnici po ugovoru ne mogu ići u neku strukturu, na primer, na koju imamo uticaj - kako bismo sprečili odliv u ovom prelaznom periodu dok se stanje ne stabilizuje, inače ćemo doći u veoma nezavidan položaj.

ZORAN LILIĆ:

Ja bih radije bio za ovo što smo rekli - da obezbedimo solidna primanja dok ne rešimo problem na taj način.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To je najbolje rešenje - ako bismo mogli da dovedemo na taj nivo da bismo zadržali najbolje.

MOMIR BULATOVIĆ:

Na primjer, specijalac iz crnogorske jedinice za deset dana privatno obezbeđujući privatnu kockarnicu zaradi hiljadu maraka.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ili ovo što Vi kažete - da obezbedimo primanja bar prema proseku sličnih društvenih struktura, da se tako spreči.

ZORAN LILIĆ:

Ova cifra od 56 dolara je preko 80 maraka; u ovim uslovima treba da zadovolji najnužnije potrebe i da može redovno da se naplati.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je 90 maraka - prosečan lični dohodak u ovim uslovima.

PAVLE BULATOVIĆ:

Raspon između vodnika i načelnika Generalštaba sada je 1:2,8.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ali vodnika ima oko pet hiljada, a načelnik General-štaba je samo jedan.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To se gubi: 88 hiljada, ovaj drugi 22 hiljade; znači, odnos je 1:4.

Vodnik po ugovoru ili komandir voda - vidite da je isto.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Manje od 1:3. I to ne valja.

PAVLE BULATOVIĆ:

To je mali raspon.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Jeste mali raspon, ali u sadašnjoj situaciji ne može biti drugačiji.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Može. To je opet pitanje demagogije i lošeg planiranja. Po formaciji, koliko imaš generala Vojske Jugoslavije?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Treba da bude 91, a imamo 45.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Neka ih je, recimo, 50; tih 50 generala da imaju 1:10 u odnosu na vodnika, neće se osetiti kao "kap vode u moru"; jer, u pitanju je mala cifra.

Koliko imaš pukovnika?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Bilo je 3.700, a sada je 2.700.

Da li mislite da ove ostale treba razbiti na nižu specifikaciju, na primer, za naoružanje, vojnu opremu i ostale?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Pa, ovde imamo dosta. Trebalo bi da vidimo šta se tu računa, koja količina, koja cena za municiju pešadijskog naoružanja, za artiljerijsku municiju i rakete. Kako ove naše fabrike računaju? Koja je sada cena jednog pešadijskog puščanog metka, na primer?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Oko jedne marke.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Proizvodna cena u fabrici?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da.

PAVLE BULATOVIĆ:

I pištoljski i puščani metak.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To znači da bi ovde bilo oko 50 miliona metaka.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Vi znate strukture i kako to ide.

JOVAN ZEBIĆ:

Pošto su granate?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Zависи od kalibra; prosečna granata je 200-300 dolara.

Kalibar je od 76-152.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliki je pešadijski borbeni komplet?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Za pištolj je 16 metaka, a za automatsku pušku 150.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Na koliko kompleta ideš?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Tri borbena kompleta treba da budu u jedinici na nivou bataljona; to je minimalno. To su trupne rezerve koje su neprikosnovene i koje moramo imati. Mi to momentalno imamo. Znači, svi nivoi bataljona imaju svu municiju, sem municije iz uvoza, a to su protivoklopne vodjene rakete i za tenkove; to se kreće oko dva BK-a.

Medjutim, problem je za rezerve. Imamo armijske rezerve i ukupne na nivou Vrhovne komande. One su se, zavisno od vrste municije i naoružanja kretale - izraženo u danima rata: od 90 do 120 dana rata; a izraženo u BK-ima - od 3 do 10. Medjutim, zbog vođenja rata već četvrtu godinu, sve te rezerve su utrošene. Prošli put sam ovde prikazao kolike su i mogu ih ponovo doneti, nije problem ponovo izračunati i da ih prikažemo po specifikaciji: kolika je prosečna cena na tržištu i td.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Predložem da Jova Zebić okupi tvoje planere, pogleda stavke, uprošćavanja i prebacivanja iz vojnog budžeta na civilni budžet, onih stavki koje se mogu prebaciti; sa uključivanjem mogućeg paušalnog usmeravanja iznosa za deo doprinosa na korisnike budžeta; da tamo dodju i ministar odbrane i nekoliko ljudi iz Vojske - planera, da to vide, uproste i imaju jedan realan vojni budžet koji će obezbediti lična primanja pripadnika Vojske Jugoslavije na ovom proseku koji smo rekli; lična primanja pensionera, takodje, na proseku koji smo rekli; i da vide šta je sa intendantskim i drugim obezbedjenjem.

Ima dosta restorana, doduše, malo niže kategorije i hotela koji nude pansion za 5 maraka - u Vrnjačkoj banji, Lepenskom Viru itd. Ako računaš da vojsku ne držiš u pansionskim

uslovima nego u kasarnama, ako im ne kuvaš i ne spremaš kao u restoranima s kelnerima itd, onda je sigurno da je, za sasvim pristojnu ishranu, taj račun drugačiji. To treba videti šta je.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Znate, nama je problem snabdevanja vojske; jer mi, bez stabilnog budžeta, nemamo šanse da u ovakvoj situaciji obezbedimo namirnice na početku godine, da ne bismo kasnije trpeli udar. Sada idemo na upotrebu konzervi, a one su 3-5 puta skuplje nego hrana.

ZORAN LILIĆ:

Da li ima još sugestija?
Momo, da li imaš nešto da dodaš?

MOMIR BULATOVIĆ:

Logično je za idući put da imamo pojedine razbijene stavke; recimo, oko plata. Mi moramo imati o tome kako je do sada išlo: koliko su učestvovala plate, koliko nadoknade rezervistima, za putne troškove, dnevnice i za ostale stavke.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Trebalo bi da se vidi kod plata - vojnici, podoficiri, niži i viši oficiri, generali; da vidimo koja je prosečna plata vojnika, podoficira, oficira - od potporučnika do kapetana, takodje, višeg oficira, kao i generala; da tu napravimo "malu pravdu".

ZORAN LILIĆ:

Tu ne bi trebalo da bude nikakvih problema.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Besmisleno je da načelnik Generalštaba ima tri podoficirske plate. To nema ni u jednoj vojsci. Uopšte je besmisleno da jedan general u Vojski Jugoslavije ima tri podoficirske plate.

ZORAN LILIĆ:

I uticaj na ukupnu količinu sredstava je nikakav.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nije nikakav!

PAVLE BULATOVIĆ:

To je promil.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nije ni promil.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Činjenicu znate - politika plata, uopšte politika finansiranja Vojske u prošloj godini, bezmalo nije postojala.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Donećemo odluku Vojnog saveta o nekakvim grupama, razredima. Vi ste praktično izjednačili sve plate. To ne ide tako. Vojska je organizacija koja je zasnovana na hijerarhiji.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče, potpuno se slažem. To je stvar Ministarstva. Ali, i Ministarstvo i Generalštab, u situaciji kada se preživljava, mi nemamo drugi izlaz; jer, mi smo konstantno samo preživljavali; onda ne možete ugroziti osnovnu egzistenciju čoveku s nekim velikim rasponom plata; onda nemate nikakav uticaj na njega.

ZORAN LILIĆ:

Prešao bih na sledeću tačku sa ovim zaključkom, koji sam i malopre rekao; Jova da se uključi i da se maksimalno pojednostave budžetske stavke, uz sugestije koje su date, uz učešće Ministarstva i Generalštaba; da se napravi kompletna analitika ličnih primanja i da to u četvrtak posebno razmatramo.

SLOBODAN MILOSEVIC:

Momo, treba da prilagodiš svoje vreme.

ZORAN LILIC:

Prihvatamo kada ti kažeš.

MOMIR BULATOVIĆ:

Možemo ujutro u 10 sati.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, četvrtak u 10 sati.

Prelazimo na tekuća pitanja.

- Donošenje odluke o utvrdjivanju dana Ratne mornarice Vojske Jugoslavije

Dobili ste predlog koji je poslao načelnik Generalštaba general-potpukovnik Momčilo Perišić, uz obrazloženje koje je dato - zašto 10. avgust, a ne 10. septembar.

Da li ima pitanja ili nekih dopuna?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Došlo je do izvesnog reagovanja starešina - zašto 10. septembar, kao što je bilo do sada; iz tog razloga što je potopljen razarač "Zagreb", zbog naziva "Zagreb" i što su ga potapali ljudi koji nisu pripadnici srpsko-crnogorskog naroda. U tom smislu, ljudi smatraju da je bolje 10. avgust - ako se i vi slažete.

SLOBODAN MILOSEVIC:

Ne znam čime su se oni sve bavili.

MOMIR BULATOVIĆ:

Nije mi dovoljno ozbiljna argumentacija.

SLOBODAN MILOSEVIĆ:

I ja mislim da nije.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ima i nekih saznanja da će i Hrvatska uzeti 10. septembar kao dan ratne mornarice.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ima pravo da uzme šta hoće.

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Što se tiče ovog datuma Dana mornarice - to sam uzeo iz enciklopedije - brod je potopljen 17. aprila, a nije rečeno da je 10. septembra.

MOMIR BULATOVIĆ:

Kako nije kada smo prije imali obrazloženje da jeste?

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Uzeo sam podatke iz enciklopedije - Sergej Mašara i Milan Spasić; 17. aprila potopljen je razarač u Bokotorskom zalivu; znači, nije vezan za ovo.

Dozvolite da pročitam: "Dan Ratne mornarice 10. septembar ustanovljen je Naredbom ministra odbrane Demokratske Federativne Republike Jugoslavije, od avgusta 1945. godine, označava početak formiranja partizanske mornarice u NOV-u, a vezuje se za prve oružane akcije septembra 1942. na Makarskoj rivijeri."

Znači, vezano je samo za početak tih akcija.

MOMIR BULATOVIĆ:

Prošli put ste dali informaciju da je 10. septembar ovaj dan.

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Kada ste Vi rekli, posle toga sam otišao da pronadjem.

MOMIR BULATOVIĆ:

Koji je datum vezan za Mašaru i Spasića?

SLAVKO KRIVOŠIJA:

To je 17. april 1941. godine, dva poručnika bojnog broda - Mašara i Milan Spasić.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ali, prva jedinica je formirana 10. septembra u Podgorici, na prostoru Hrvatske. Zna se gde se nalazi.

MOMIR BULATOVIĆ:

Dajte onda da se to pogleda. Mi imamo onaj događaj pobune bokeljskih mornara; imamo i mogućnost - kada je na Berlinskom kongresu Crna Gora prvi put dobila pravo da izađe na more; prvi put smo tada došli na more odlukom nekih međunarodnih sila. Ali, neka se izuči taj problem.

Mi smo se oprijedili za 10. septembar na osnovu informacije koja je bila pismena i zvanična. Ako je to zaista tačno, onda imaju razloga i da se bune.

ZORAN LILIĆ:

Da se to spremi za četvrtak.

Prelazimo na sledeće pitanje.

To je pismo koje smo dobili, odnosno predlog predsednika Savezne vlade Kontića o pitanjima obrazovanja i obnavljanja programskog nivoa saveznih robnih rezervi. On je dao tri moguće alternative. Njegova sugestija je da se prihvati najniža stavka od 384,5 miliona dolara, koja ne podrazumeva veće obnavljanje osim najminimalnijeg, što smo imali u 1993. godini; znači, obnavljanje samo do nivoa u 1993. godini.

Mi treba da donesemo načelan stav, a Savezna vlada donosi konačnu odluku.

JOVAN ZEBIĆ:

Ako mogu da dodam - on misli na konsultacije zbog toga što druga alternativa, s obzirom na probleme, podrazumeva podizanje nivoa rezervi za još 156,9 miliona, što ukupno iznosi 541 milion.

Treća alternativa veća je za daljih 303 miliona dolara da bi se postupilo po zahtevu Vojske.

ZORAN LILIC:

To iznosi 844 miliona dolara.

JOVAN ZEBIĆ:

Jeste.

Medjutim, ta treća alternativa bi nas koštala 459 miliona dolara, druga - 156, a prva da ostane na nivou samo troškova - 17 miliona dolara.

Mi mislimo da ove godine nemamo uslova da dišemo nivo rezervi i da ih obimno proširujemo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Šta se, po zahtevu Vojske, traži u robnim rezervama?

JOVAN ZEBIĆ:

Gorivo i živa stoka.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako se zarati, sva živa stoka je vojna rezerva.
(Smeh).

MOMČILO PERIŠIĆ:

Osnovno je da moramo osposobiti namensku proizvodnju; da bi osposobili namensku proizvodnju moramo vršiti ulaganja; na primer, to je osvajanje delova naoružanja i vojne opreme, municije, što je ostalo u Bosni odnosno Hrvatskoj, počev od proizvodnje municije za artiljerijsko-tenkovsko naoružanje, preko odredjenih kapaciteta za remont.

PAVLE BULATOVIĆ:

Ali, to nije ovde dato.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da završim.

Da bi mogli da podignemo nivo rezervi i da ne zavisimo od inostranstva, neophodno je da ulažemo u izgradnju kapaciteta za izradu rezervi; jer, ako sledeće godine nedobijemo ta sredstva, nemamo mogućnosti da nivo rezervi podignemo na viši nivo, sem uvozom; a znate kako ide sa uvozom; prvo, nemamo kanala; drugo, nemamo gotovog novca.

Za sledeći sastanak moram da donesem prikaz planiranih rezervi i koliki je sadašnji nivo rezervi, pa da onda zaključimo.

Na primer, imamo veliki problem što su do sada trošene savezne rezerve; neke su ostale planski, a neke su ostale na teritoriji Slovenije i Hrvatske; sada je sve to preneto i zadužena je Vojska Jugoslavije, a u stvari ne može da odgovara za ono što je ostavljeno planski ili, pak, što je ostavljeno na teritoriji Slovenije i Hrvatske; za taj nivo nas treba razdužiti.

PAVLE BULATOVIĆ:

Vlada je u julu donijela odluku da je otpisano ono što je bilo na teritoriji Slovenije i Hrvatske.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nije! U više navrata smo tražili da se to otpiše, ali još nije otpisano.

PAVLE BULATOVIĆ:

Nijesu otpisana dugovanja iz pozajmica tokom 1993. godine; ali, ono što je ostalo na teritoriji Hrvatske, Slovenije i Bosne, otpisano je u julu, koliko se sjećam.

JOVAN ZEBIĆ:

To što je ostalo, skinuli smo; nego, ono što su potrošili iz rezervi, vode kao zaduženje.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To se odnosi pretežno na benzin, mlazno gorivo i prehrambene proizvode, što je utrošila Vojska Republike Srpske i Vojska Republike Srpske Krajine. Ali, to nije otpisano.

MOMIR BULATOVIĆ:

Imam jednu sitnu sugestiju. Gospodin Zebić treba da skrene pažnju ljudima, koji rade ovako ozbiljne materijale, da ne postoje tri alternative; postoji samo jedna alternativa - osnova i alternativa; ovo su varijante.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da je naša savezna administracija, kao i republičke i ostale u "svadji" sa tim.

MOMIR BULATOVIĆ:

Slobodan je u pravu; naša savezna administracija radi po jednom šablonu.

ZORAN LILIĆ:

Prva varijanta, praktično, ne podrazumeva ništa u odnosu na prošlu godinu; druga varijanta podrazumeva popunu rezervi mesom i popunu pozajmica; treća varijanta je ono što je ostalo za Vojsku.

JOVAN ZEBIĆ:

Ta varijanta nam je najsnošljivija, s obzirom da ćemo s tim ući u program i s obzirom da ćemo ove godine morati da žrtvujemo nešto.

MOMIR BULATOVIĆ:

S obzirom da se radi o prevashodnoj nadležnosti Savezne vlade, kao Vojni savet možemo da kažemo da uvažavamo realnost, ali da upućujemo sugestiju Saveznoj vladi da pokuša da učini napore u odgovarajućim okolnostima.

ZORAN LILIĆ:

Možemo li tako da zaključimo? (Odobranje)

MOMIR BULATOVIĆ:

Imam još dve stvari da kažem - jedna je sitnica, a druga je, pretpostavljam, malo ozbiljnija.

Hteo sam da vas upoznam da smo faktički danas u Crnoj Gori dobili od admirala Isakovića neku vrstu ultimatumu da do 12 sati moramo da prekinemo promet sa Republikom Albanijom van graničnih prelaza oko goriva. Predsednik Lilić nije bio tu, ali predsednik Milošević je upoznat sa tragičnom činjenicom da je brod od 90 hiljada naftinih derivata vraćen akcijom američkog broda 5,5 milja unutar naših teritorijalnih

voda, zahvaljujući činjenici da nije bilo pripadnika ratne mornarice na tom prostoru. Ali, sve to može nekako da se prihvati - bilo je loše vrijeme; 5 bofora je bilo i zato ne isplovljavaju naši brodovi. Ali, teško mogu da prihvatim da se faktički ne uvažava realnost i da nam se daje neka vrsta ultimatumu da se mora prekinuti čitav taj posao.

Neću vas zamarati sa tim. Danas je predsjednik Vlade Crne Gore odgovorio kontra-admiralu Dojčilu Isakoviću; između ostalog upoznao ga je da ću danas na sjednici Vrhovnog saveta odbrane informisati o tom pitanju. Inače, proces saradnje i koordinacije između Vlade Crne Gore i Ratne mornarice do sada je tekao besprekorno. Ovdje su napisana sva mjesta, sva preduzeća koja su ovlaštena; čitav postupak, procedura i dobra volja da se dosadašnje slabosti i propusti, kojih smo i sami svjesni, na ovom prostoru otklone. Umjesto svih preduzeća, koja su do sada na tačno odredjenim mjestima vršila taj šverc, odredili jedno preduzeće i spremni smo da, zajedno sa Ratnom mornaricom, utvrdimo sva moguća pravila ponašanja.

Mislim da ćete se složiti da ovaj dopis proslijedim generalu Perišiću da se preduzmu neophodne mjere i aktivnosti. Jer, zaista, nema potrebe da se komplikuje i onako teška situacija na ovom prostoru.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

U uslovima sankcija, svaki uvoz je šverc. Sve što može da se uveze, treba omogućiti.

MOMIR BULATOVIĆ:

Drugo, razgovarajući danas sa komandantom II armije, informisao sam se kako teku aktivnosti na realizaciji odluke odnosno zaključka sa prošle sjednice Vrhovnog saveta odbrane oko upućivanja regruta Vojske Republike Srpske Krajine i Republike Srpske u njihova odredišta. Ispričao mi je kakvo je naredjenje i kakvi su realni problemi, s obzirom da se tu zahtjeva snažna koordinacija sa Ministarstvom unutrašnjih poslova.

Na osnovu toga, želim da vam predočim koje su realne opasnosti koje iz svega toga proizilaze. Naime, smatrao sam da smo prošli put zaključili da ćemo to pitanje tretirati kao međudržavni sporazum o vojnoj saradnji, da će to biti pravni "priključak" za te naše aktivnosti i da ćemo na taj način biti država koja će pružiti dobre usluge i vratiti te vojne obveznike u Republiku Srpsku Krajinu i Vojsku Republike Srpske. Međutim, konkretno, aktivnost ide na sledeći način: da se iz spiskova, jedini raspoloživi spiskovi su spiskovi Crvenog krsta, traže ljudi i vojni obveznici, te da se njima upućuje poziv, čiji tekst i sadržina nisu važni, ali je bitno da je stavljen pečat Vojske Jugoslavije. Sa tim pečatom Vojske Jugoslavije sebi namećemo ogroman teret, jer je u pitanju, u Crnoj Gori, na primer, otprilike 900 ljudi; njima treba da uručite poziv da se javi da dodje u kasarnu; međutim, on sa tim pozivom može da ode kod bilo koje nenaklonjene političke stranke ili nekog stranog posmatrača, da se pokaže i dokaže da mi to radimo.

Bilo je ideja i zalaganja, a nije mi jasno zašto nisu usvojena, da mi koristimo pečat Vojske Republike Srpske, ili Republike Srpske Krajine, a da naša policija samo privede te ljude, dovede ih u kasarnu i odatle ih transportuje i prebaci. Ili, slobodan sam da razmišljam i na sljedeći način: zašto bismo uzimali na sebe taj rizik sa velikim neizvjesnostima; imam informaciju da je samo u Beogradu 14 hiljada ljudi tako potrebno privesti; ovih dana to može da bude pravi "rusvaj". Zar nije jednostavnije da iz tih spiskova Crvenog krsta uradimo to isto, ali na drugačiji način; predlažem da iz spiska Crvenog krsta dobijemo zahtjev, recimo, policije Republike Srpske i policije Republike Srpske Krajine, da naša policija te ljude njima isporuči, a da se u tome angažuje i Vojska Jugoslavije.

Želim da vam skrenem pažnju da je rizik jako veliki. Znači, ne želim da remetim ono što smo se dogovorili prošli put, ali moramo otvoriti oči da u realizaciji našeg opredeljenja ne napravimo neke greške.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Potpuno se slažem. Mislim da se stvari potpuno besmisleno komplikuju. Mi imamo ovde pedesetak hiljada vojnih obveznika. Mi treba da izvršimo samo asistenciju organima Republike Srpske i ništa drugo.

Ja sam rekao Karadžiću i Krajišniku da mora da upute odluku njihove Vlade našoj Vladi, gde se traži i moli da se vojni pozivi Vojske Republike Srpske i Vojske Republike Srpske Krajine uruče njihovim građanima na našoj teritoriji; to su njihovi vojni pozivi, nisu naši; mi ih ne zovemo u Vojsku Jugoslavije. Verovatno da postoji određeni procenat ljudi koji se sami jave kada dobiju vojne pozive. Nema potrebe ljude hapsiti ako će jedan broj njih normalno da se javi. Onaj ko se na javi do određenog dana, onda se privodi, kao što se i kod nas privodilo; ne privodi se svako ko se zove u Vojsku; nego kada se ogлуši o vojni poziv onda se privodi isto kao usluga organima Republike Srpske ili Republike Srpske Krajine.

Zato sam im rekao: "Izvolite, gospodo, u Zvorniku napravite regrutni sabirni centar. Šta znači da vam mi privedemo? Gde da vam privedemo? Ima da napravite u Zvorniku regrutni sabirni centar, pa je skupljeno vaših 100 vojnih obveznika, natovareno u dva autobusa, i predato vam u regrutnom sabirnom centru."

MOMIR BULATOVIĆ:

Zamisao je da se skupljaju u naše kasarne, da se u našim kasarnama obuku i onda tek idu. Najgora stvar je što ih skidamo sa spiska Crvenog krsta. Ako se dokaže smo nekome nasilno otkazali gostoprimstvo, gubimo pravo na svu humanitarnu pomoć međunarodnih organizacija; bez obzira kolika je, bez nje bismo teško mogli držati sve izbjeglice. Inače, takav je princip u međunarodnim humanitarnim organizacijama.

Naša je pozivarska služba; mi sve to skupa treba da radimo; da ih obavijestimo; sutra da ih privedemo; to ne može da radi Vojska, nego treba da radi civilna policija. To je sasvim u redu; napraviće se svi dogovori. Danas je bio radni sastanak ministra policije Crne Gore i komandanta II armije. On kaže da će staviti ljude na raspolaganje, a vi znate šta to znači. On će, recimo, da pokupi 20 ili 30 ljudi i da ih drži u kasarni; sutra će za njim doći žena i djeca da kukaju i pitaju na osnovu čega ste ga povukli i doveli u kasarnu; odnosno da kažete da je zahtev Vojske Republike Srpske ili zahtev Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske da privedemo te ljude.

ZORAN LILIĆ:

Koliko se sećam, dogovor sa njima je bio da to bude zahtev jedne i druge vlade našim republičkim vladama i da se na osnovu toga završi cela tehnika, o kojoj si govorio.

MOMIR BULATOVIĆ:

Mi moramo da uzimamo iz spiskova Crvenog krsta; jer, objektivno nemaju evidenciju u Republici Srpskoj Krajini niti u Republici Srpskoj. Ali, te izvadjene spiskove moraju oni da potpišu, pečatiraju i da to bude zahtev njihove vlade.

ZORAN LILIĆ:

To je njihov poziv; mi samo pružamo tehničku uslugu da im se to omogući.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ako dozvolite, gospodine Predsedniče, pošto sam ja u toku. Imamo evidenciju od 19 hiljada vojnih obveznika ukupno. Koristeći našu evidenciju, a ne Crvenog krsta, mi te ljude pozivamo na zahtev Republike Srpske i Republike Srpske Krajine. Sa vama se potpuno slažem da Vojska može da okrene te ljude protiv sebe po mnogo čemu. Ali, jedini

način je da ih mi pozovemo pomoću naših spiskova i da ih isporučimo nastavnim centrima koji su već pripremljeni. Ako se ne odazovu, onda da se sa tim spiskovima obratimo MUP-u da ih privode. Bilo bi najbolje kada bi direktno Republika Srpska i Republika Srpska Krajina uradile preko MUP-a. Ali, do sada je bilo niz pokušaja i nije na tome ništa uradjeno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Čiji pečat nosi poziv koji dolazi do određenog obveznika?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Vojske Jugoslavije.

MOMIR BULATOVIĆ:

To je problem.

PAVLE BULATOVIĆ:

Normalno bi bilo da Republika Srpska i Republika Srpska Krajina imaju precizniju evidenciju.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nemaju oni nikakvu evidenciju. U tome je problem.

MOMIR BULATOVIĆ:

Imate činjenicu da je jedan broj tih vojnih obveznika već zaposlen; dakle, imaju radno mjesto, izvadili su lične karte, itd.

PAVLE BULATOVIĆ:

Neko je dobio i državljanstvo.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ne možete terati onoga ko je dobio državljanstvo. Ali, to je mali broj. Ja znam da u Crnoj Gori niko nije dobio državljanstvo.

Čitav problem se može riješiti na način da se koriste pečati Vojske Republike Srpske Krajine i Vojske Republike Srpske.

ZORAN LILIĆ:

Tehnički je to sprovodljivo; neka se njima dostave spiskovi, oni neka daju pozive; dostave ih ovde, ako nemaju evidenciju.

MOMIR BULATOVIĆ:

Pečat Vojske Jugoslavije može imati strašne posljedice.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mi to možemo da izmenimo.

ZORAN LILIĆ:

Mi to moramo da izmenimo.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Medjutim, problem će, u suštini, ostati isti. Ovde, zaista, izbegavamo pritisak na Vojsku Jugoslavije, ali problem će ostati isti u smislu efikasnosti isporučivanja tih ljudi. Jer, svejedno je, ako se on ne odazove na taj poziv, mora stupiti na scenu presija; a presiju ne može vršiti vojska nego milicija. Efekat je onda potpuno isti. Jer, iza milicije stoji vlast.

Zahvaljujem se na sugestiji, mi možemo da promenimo, umesto pečata Vojske Jugoslavije, da stavimo pečate Vojske Republike Srpske i Vojske Republike Srpska Krajina.

MOMIR BULATOVIĆ:

To je suština.

Zatim, može putem faksa da policija Republike Srpske zamoli policiju Srbije i Crne Gore da u skladu sa tim spiskovima isporuči ljude koji neće da se odazovu pozivu. Onda to nije odnos dvije vojske, već policije.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Naravno, traži jedna vlada od druge vlade da se njihovi građani koji su vojni obveznici upute u sabirni centar, na primer, u Zvornik; ili, sabirni centar u Trebinju.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ja sam i prošli put rekao da odobravam tu aktivnost zbog toga što smatram da ćemo na taj način sebe lišiti velikog zla - dilera, švercera, itd. Ali, realno, to nisu ljudi koji hoće svojevolski da se bore; jer, da su htjeli da ostanu, ne bi dolazili ovdje. S druge strane, dići će paklenu galamu i napraviće nam svima mnogo veću štetu nego što će biti koristi... Zato se moramo zaštititi. Predlažem da se dobro razmisli o čitavom tom poslu, ne sporeći suštinu naše odluke.

ZORAN LILIĆ:

Naša odluka je upravo bila zasnovana na tim principima.

MOMIR BULATOVIĆ:

Zamaram vas sa time; ali, u konkretnoj realizaciji zahtjeva se sljedeće: dobija Janko Janković papir sa pečatom Vojske Jugoslavije da se pojavi u Republiku Srpsku. Ako neće, hapsi ga naša policija. Ja jesam za to da ga hapsi i privodi policija, ali na osnovu zahtjeva Vlade Republike Srpske i Vlade Republike Srpske Krajine. A tu će Vojska Jugoslavije da pruži usluge - da možemo da ih smjestimo, nahranimo, prebacimo, itd.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, to je u redu. Znači, odustajemo od predjašnjeg načina okupljanja tih ljudi. To će Pavle da koordinira.

Pavle, ti si imao nešto pod tekućim pitanjima?

PAVLE BULATOVIĆ:

Imao sam dva kratka pitanja.

Prvo, prije dva dana poslao sam pismo ministrima Sokoloviću i Pejakoviću. Naime, radi se o tome da - nakon stupanja na snagu Zakona o Vojsci - aktivnim vojnim licima u Vojsci Jugoslavije koja ne pribave državljanstvo Srbije i Crne Gore do juna, u roku od mjesec dana prestaje aktivna vojna služba. Dobar dio njih je podnio taj zahtjev, a još uvijek nemamo Zakon o državljanstvu na nivou savezne države; mogu ispasti dosta veliki problemi.

ZORAN LILIĆ:

Šta predlažeš? Da prolongiramo?

PAVLE BULATOVIĆ:

Teško je prolongirati. Bilo bi najbolje, ako može, da Ministarstvo unutrašnjih poslova prioritetno rješava te zahtjeve; pa ako dobiju državljanstvo i ispunjavaju uslove, ostaće u Vojsci Jugoslavije. Ako prema kriterijumima MUP-a ne dobiju državljanstvo, mora im prestati aktivna vojna služba.

MOMIR BULATOVIĆ:

Teško se može aktivirati odredba jednog zakona - Zakona o Vojsci Jugoslavije i odbrani - koja je vezana uz činjenicu da treba da bude donesen neki savezni zakon; savezni zakon o državljanstvu; zbog poznate blokade rada Skupštine, nije donijet.

Spreman sam da razmotrimo sve te opcije. Ali, pitanje renoviranja Zakona o državljanstvu je veoma osjetljivo, višeslojno značajno i zbog problematike izbjeglica i svih ostalih pitanja. Tako da je to, u ovom trenutku, veoma osjetljivo politički.

Ako bismo, recimo, na nivou savezne države imali zahtjev da profesionalni pripadnici Vojske Jugoslavije jesu državljani i da im se ima to riješiti, to je onda veoma lako riješiti.

PAVLE BULATOVIĆ:

U Zakonu piše da pripadnici Vojske Jugoslavije mogu biti samo državljani SRJ.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Znači da Vojska Jugoslavije ne bi smela u svojim redovima da ima nekoga ko nije državljanin.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To upravo znači tako. Svi su podneli zahtev, ali zato što nije izašao zakon o državljanstvu, to moramo da premostimo dok se ne stvore uslovi.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko ima takvih?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ukupno oko 4 hiljade.

PAVLE BULATOVIĆ:

Zbog te činjenice, u prelaznim odredbama ostao je uslov da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu moraju pribaviti uvjerenje o državljanstvu. Znači, ostalo je još mjesec dana.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tu postoje dve varijante: prvo, da ih pošalješ da rade u vojsci čiji su državljani; ili, ako su ovde neophodni, dati im državljanstvo i ostaviti ih u Vojsci Jugoslavije. Po Ustavu, nemaš pravo da ga držiš, ako nije državljanin.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče,

Mi smo tako i uradili. Ali, na primer, imate slučaj da je neko Srbin, ali je rođen u Sloveniji; nema državljanstvo Srbije. Neko je, na primer, rođen u Makedoniji i nema državljanstvo Srbije.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Za takve nije problem. Dajte spisak takvih da im odmah damo državljanstvo.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja ću dati spisak svih kojima nije rešeno državljanstvo, i onih koji su potrebni a sa prostora su Bosne odnosno Hrvatske.

MOMIR BULATOVIĆ:

Da li to znači da čitava familija stiče pravo na državljanstvo?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da, to mora biti automatski.

ZORAN LILIĆ:

Dogovorili smo se da sednica bude u četvrtak u 10 sati.

(Sednica je završena u 18,30 sati)

NASTAVAK 17. SEDNICE VRHOVNOG SAVETA ODBRANE
13. januar 1994. godine, s početkom u 10,30 sati

ZORAN LILIC:

Nastavljamo sa radom.

Raspravljamo o

FINANSIRANJU VOJSKE JUGOSLAVIJE

Materijali su uradjeni, prema zaključcima koje smo usvojili na prošloj sednici; imate kompletnu analitiku.

Ko će podneti uvodne napomene?

Momo, izvoli!

MOMCILO PERISIC:

Gospodo predsednici,

Mi smo pošli od osnove da ratna opasnost ništa nije smanjena - čak je povećana; drugo, da su materijalne rezerve puno narušene.

Ostali smo pri ovoj cifri - da nam za sve potrebe treba milijardu i 301 milion dolara.

Pre nego što predjem na obrazlaganje svake od ovih cifara, bilo bi dobro da se podsetimo kakve su nam rezerve:

Municija i b/k. Kod streljačke municije treba da imamo 7 b/k, mi imamo 7,4, ali struktura nije dobra, imamo puno municije koja je utrošena, imamo koja nije utrošena.

Kod podrške kod pešadijske municije, tu treba da imamo 10 borbenih kompleta, a imamo samo 3,4, sa napomenom da je ovo stanje od 7. 10. Ono je narušeno ne u velikom procentu - možda za 2 procenta.

Kod protivoklopne artiljerije treba da imamo 5, imamo samo 2,9.

Kod artiljerije za podršku treba da imamo 10, imamo samo 4,9.

Kod protivoklopne artiljerije 10, imamo 6.

Kod borbenih vozila treba da imamo 6, imamo 2,7.

Kod cevne protivavionske artiljerije treba da imamo 7, imamo 3,1.

Kod raketne treba da imamo 3, imamo 3,2. Napominjem da je ovo skoro sve zastarelo.

Idemo sada dalje.

Pogonskih sredstava (goriva, benzina) treba da imamo ovoliko (pokazuje na grafikonu), imamo samo 49%, sa napomenom da je ovo sada znatno smanjeno, jer ništa nismo dobijali, a normalno je da smo trošili.

D-2 imamo svega 26%; kod mlaznog goriva 4,2; ovo je smanjeno za obuku pilota; imamo samo za dva dana rata.

Druga prateća pogonska sredstva imamo toliko (pokazuje cifru na grafikonu).

Hrana. Kod trupe još uvek smo uspeli da zadržimo rezerve za pet dana rata na nivou brigada i niže. Kod Armije imamo nekih artikala - tada smo imali 80%, a od tada do sada, kada nismo imali redovne isporuke, na primer, mesa, to smo zamenjivali konzervama. Vrhovna komanda, vidite, nema ništa.

Kod ostalih organa - i sami znate kako su narušene savezne robne rezerve.

Znači, ukupno imamo svega za 17 dana rata, a treba da imamo do 30, što čuvamo kod nas. Kada tome dodamo da još u saveznom robnim rezervama treba da imamo za 90 dana rata, a znamo da skoro nemamo ništa, onda to nije dobro.

Kod intendantske opreme vidite kako to izgleda, da ne čitam sve procenete; vidite da je to malo. Posebno je problem za oblačenje vojnika. Zadnju partiju regruta smo obukli u decembru, sa prekrajanjem i trošenjem zadnjih rezervi. Dobili smo oko hiljadu vojnika iz Republike Srpske Krajine da ih obučavamo kod nas; njih smo obukli. Sada nam šalju još 100, ali verujte ne možemo da ih primimo, jer nemamo čime da ih obučemo.

Idemo dalje.

Potrošna sredstva; za higijenu i ostale namene.

Vi znate da nam je biološka vrednost ishrane smanjena sa 3800 na 3000 kalorija. Čak nas VMA upozorava da preći opasnost po

zdravlje, jer je otpornost organizma daleko manja. Sredstava za higijenu je sve manje i pretil opasnost zaraze. Vidite kakve su rezerve - svega 8%

Energenti. To je stanje 7. 10. Sada je stanje znatno slabije i kod mazuta i lož ulja. Vidite situaciju.

Dalje, oko stanova. Mi smo bili napravili program, da se beskućnicima nešto obezbedi do 2001. godine; ovaj program je prihvaćen. Planirali smo da u ovoj godini završimo 400 stanova i 500 stanova novih da kupimo; da bismo samo pokazali perspektivu rešavanja stana, odnosno da ljudi vide da brinemo o njima.

Sada ćemo ići da obrazlažemo.

Prvo ćemo oko plata, jer tako ste dobili i u priložima. Za plate, naknade i druga primanja i vojne penzije, planirano je 239 miliona dolara i ovde 43.

Oficira ukupno imamo 16 hiljada, računajući ovde i one u Republici Srpskoj Krajini i Republici Srpskoj. Otprilike, prosečno da imaju 60,34 dolara - to je toliko u dinarima; ukupno godišnje; i kada se dodaju svi porezi itd. za tu kategoriju je 26,94 miliona dolara.

Podoficira imamo 13 hiljada; vojnika po ugovoru 20 hiljada - sada ih imamo 12 hiljada. Planiramo da ih primimo toliko da bismo nadoknadili ono što nemamo vojnika. Medjutim, ne možemo ih primiti, niti ćemo primiti ako ostanu na visini sadašnje plate, jer nisu motivisani.

Civilnih lica imamo 24 hiljade - gledano za sve tri države.

Znači, ukupno plaćenih aktivnih lica u Republici Srpskoj Krajini, Republici Srpskoj i SRJ je 73.722 lica.

Vojnih penzionera imamo 54 hiljade.

Ovde vidite disproporciju, da je prosek primanja u Vojsci Jugoslavije 46,15 dolara, dok su vojne penzije 60 dolara. Zašto je tako? To je zato što vojne penzije primaju samo oficiri, i to su pretežno oficiri generali, pukovnici itd. Tu normalno dolaze i podoficiri kojih je manje. Civilna lica izlaze iz tog fonda.

Znači, ukupno za platu vojnih lica treba 88,75 miliona dolara, za vojne penzije 43,27 miliona.

Dalje, naknade ostalim licima u Vojsci. Imamo rezervni sastav koji treba da broji 27.600, da nadomestimo vojnike regrute u narednih pet godina. Oni koštaju prosečno mesečno 40,8 dolara. Kada se na to doadju svi doprinosti, to je 27,62 miliona dolara.

Obični vojnici koji služe vojni rok koštaju 7 dolara po vojniku - što ukupno iznosi 2,96 miliona. Pitomci koštaju 15 dolara, što je 0,28. To ukupno iznosi 30,58 miliona.

Sada, na sve ovo treba dodati ove dodatke, a ti dodaci jesu: vojni ili armijski dodatak, letački dodatak; to nemaju sve kategorije nego samo piloti; dalje, tu je padobranski dodatak; dodatak za ukrcavanje na brodove - oni koji isplove; dodatak za podmorničare; diverzantski dodatak za diverzante; regres za godišnji odmor; otpremnina i otpust civilnih lica ispod 25 godina. Pošto imamo civilnih lica više nego što nam treba, moramo ih otpuštati, posebno ono što je iz TO prešlo.

Dalje, administrativna penzija - to je za one starešine koje nisu dobre i nisu po ukupnom kvantumu i kvalitetu zadovoljili uslove, pa ih posle 30 godina šaljemo u administrativnu penziju; njima moramo dati otpremninu.

Naknade zbog prijema u službu u Vojsci. Kada primamo nekog, moramo dati uniformu i ostale beneficije.

Dalje, službena putovanja - i individualno i kompletne jedinice.

Zatim, službe na brodovima - Ratne mornarice.

Svi koji služe na brodovima imaju poseban dodatak.

Službe pod otežanim uslovima, posebnim uslovima; to su oni koji rade na raznoraznim repetitorima, relejima, radarima itd.

Ovo nosi mnogo - ukupno 120,28 miliona dolara.

Kada se ovo sabere sa ovim gore, to je ukupno 282 miliona. To je daleko manje nego što smo prošli put rekli - tada je bilo 360 miliona dolara.

To je objašnjenje ove prve stavke.

Gospodo predsednici,

Mi možemo i ovo korigovati; Vojska je spremna da izdrži,

ali samo da ne bude dovedena u interiorni položaj u odnosu na ostale strukture društva. Ako druge društvene strukture dodju u neki teži položaj, Vojska mora da deli njihovu sudbinu, ali da ne bude ispod drugih struktura.

Idem na sledeće obrazloženje - prilog broj 2.

Pregled finansijskih sredstava za opremanje naoružanja i vojne opreme. To je ukupno 223.613 iliona, ili 17,18%, od čega ne smemo odustati. Ne smemo odustati, jer je po našoj proceni stepen ratne opasnosti veći - ne da bismo stupili u rat, nego da kao snaga odvratimo od rata. Kada ne bi postojala ratna opasnost, mi bismo od toga mogli odustati.

Da sada ovo obrazložim.

Evo, šta treba sve za pešadijsko naoružanje: metak 9 mm za pištolj, u hiljadama komada - hiljadu komada košta 205 dolara; treba nam količina od 370 hiljada; to iznosi 75 hiljada 850 dolara, itd. Znači, za svo pešadijsko naoružanje, da bismo popravili strukturu i doveli na nivo 3 b/k treba nam 32 miliona 596 hiljada dolara.

Druga kategorija, isto za naoružanje i vojnu opremu, to je nabavka artiljerijske municije i rekata. Evo, na primer, protivoklopne rakete komad košta 3,020 dolara; treba nam oko hiljadu komada - vrednost je ovalika. To sve možemo da proizvedemo u našoj zemlji; drugim rečima, to treba da platimo namenskoj proizvodnji. Iz uvoza moramo nabaviti ono za što nismo osvojili proizvodnju, a posle ćemo videti kroz ulaganja u namensku industriju, da te kapacitete treba da osposobimo da i ovo proizvodimo, da ne zavisimo od uvoza. To je metak 100 mm protivoklopni, rakete 122 mm, rakete protivoklopne - ovo je druga vrsta one su poluautomatske, a ove su automatske, samo je dovoljno da nanišate u cilj i zaboravite raketu. Tu je imetak 122 za haubicu.

Znači, za artiljerijsku municiju ukupno 46 miliona dolara. Ako osvojimo proizvodnju, već naredne godine ta stavka će biti daleko manja.

Dalje, nabavka municije za oklopno-mehanizovane jedinice. Dimne kutije, metak 100 mm, i metak 125 mm. Pogledajte, 400 dolara košta jedan metak od 125 mm, a to nemamo kod nas.

Nešto se nalazi u ovom kontigentu koji treba da udje iz Bugarske; što su stvorene obaveze prošle godine, što ste vi odobrili iznos od 74 miliona. Ako se to uveze, to će odmah biti odavde plaćeno.

Idemo dalje - nabavka minsko-eksplozivnih sredstava. To sve možemo u zemlji da nabavimo. Vi znate da smo eksploziv tek osvojili, jer je to radjeno u Vitezu - vitezit id. Tu nam treba oko 9 miliona dolara.

Sledeće su ubojna sredstva za RV i PVO. To je pretežno municija za topovska naoružanja - svega 44 miliona dolara.

Dalje, ubojna sredstva za Ratnu mornaricu. Gospodine predsedniče (obraća se S. Miloševiću) vi ste prošli put pitali zašto su potrebna tolika sredstva kada mornarica nije ratovala? I oni su ratovali, pretežno su tukli ciljeve na zemlji. To su pretežno protivavionska sredstva. Ratka i druge ne možemo da storniramo - traže izuzetno skupu municiju koju koriste za tučenje ciljeva na zemlji. Zašto - zato što je veoma efikasna, a kada ih napadnu iz vazduha, neće imati toliko koliko treba.

Sada imamo naoružanje i vojnu opremu, bez kojih bi mogli ukoliko ne može da se odobri ovolika visina budžeta. Mogli bismo nešto sa revidiramo. Najpre ćemo ići na bacače granata 30 mm, dvogled ručni za noćno osmatranje, šlem vojnički, puške itd.

Dalje, kod artiljerije, ručni lanser, sistem za upravljanje vatrom, baterijski mikroračunar itd. Od ovih sredstava najpre bismo mogli ovo da izostavimo.

Dalje, kod inženjerije - minoistraživači itd.

Kod ABHO odredjena sredstva. To je sve u "Miloju Zakiću" osvojeno i oni su sposobni da to proizvedu. Ukupno nam treba 13 miliona 755 hiljada dolara. Mogu vam reći da Muslimani sve više upotrebljavaju hemijska sredstva, gde su Srbi po mnogo čemu došli u inferioran položaj, jer nemaju dovoljno zaštitnih sredstava.

Kod RV i PVO - obzirom da prete vazдушna opasnost, ovi intemamci služe da se zaštite od protivavionskih sredstava.

Raznorazni motori itd.

To je sve ono nužno što treba da održi vazduhoplovstvo na sadašnjem stepenu borbene gotovosti u ukupnom iznosu od oko 8 miliona i 640 hiljada dolara.

Kod Ratne mornarice - ono što možemo nabaviti u zemlji i ono što moramo uvesti. To je ukupno 4 miliona i 500 hiljada dolara.

Sledeće, ulaganje u kapacitete da ne bismo zavisili od uvoza iz inostranstva i time pojednostavili narednu nabavku, a to je: treba da osvojimo barute, raketna goriva i eksplozive. To su "Milan Blagojević" i "Prva iskra". Za to nam treba 10 miliona dolara.

Dalje, crni barut, štapini i druga sredstva. To je izgubljeno na prostoru Bosne.

Municija 7, 9 i 12,7 mm; staklo za avione; ručni lanser "zolja". Artiljerijsku municiju bismo mogli nabavljati u raznim organizacijama, a gde smo uložili deo sredstava. Ukupno smo uložili, ono što smo stvorili obaveza, 14 miliona. Treba još 31 milion da bi se to zaokružilo i da skoro sve možemo proizvoditi u našim fabrikama. Ako bismo želeli da "sakrijemo" visinu ovih sredstava, mogle bi da radne organizacije odnosno republike dotiraju, da se osposobe za to radne organizacije.

Ovo je šta nam još treba da bismo, zaista, bili kao pre ulaska u rat osposobljeni za ovu vojsku, a ne onu koju smo imali, to je koliko nam još treba. Da bi naša borbena spremnost bila kao pre ulaska u rat, pored ovoga što sam izneo, trebalo bi nam još 294 miliona dolara. Ali, mi znamo da to sada ne možemo dobiti, pa ćemo to ostaviti za naredni period. To je za projektovanu veličinu ratne armije.

Ovde su ogromna sredstva. Zašto? To je zato što ove rezerve ne računamo samo za mirnodopske nego ukupnu ratnu armiju.

Sledeće, to je nedostajuća sredstva za ulaganja u kapacitete vojne industrije. Da bi potpuno i sve vojna industrija mogla da radi za nas, pored ovoga što smo rekli, treba 44 miliona i 800 hiljada. Medjutim, mi to nismo mogli uneti, jer bi to sada bilo nerealno.

Ovo što vama čitam, svi imate te šeme kod vas u materijalu.

Sada prelazimo na ratne materijalne rezerve.

Pored ovoga što smo rekli, vezano za naoružanje i za municiju; imamo za pogonska goriva 104 miliona dolara, od čega

ne možemo da odustanemo, a specifikacija postoji. Vidite kolika je cena benzina - ukupno nam treba 2 miliona dolara; D-1, D-2, GM-1 itd. Ovo dole su rezervni delovi, i to samo oni koji su neophodni da bi držali sredstva u ispravnosti u sadašnjem procentu, a to je 80-90%. To je ukupno 104 miliona dolara.

Znači, od ratnih materijalnih rezervi koje sam pomenio - municije i ovih pogonskih sredstava ne smemo se odreći, jer bi se time drastično narušila borbena gotovost.

Idemo dalje.

Nedostajuća sredstva. Da bismo doveli rezerve na stanje kao pre rata, treba, pored 104 miliona, još 111 miliona. Medjutim, to sada ne možemo imati.

Dakle, tehničko obezbedjenje je 111 miliona ili 8,36%. Obrazlažem ga:

Ono se deli na osnovno i tekuće održavanje, srednji remont i generalni remont.

Pored ovoga što smo izneli, još bi nam trebalo 72 miliona da bi zaista generalni remont na svim mogućim sklopovima i vrstama naoružanja izveli u toku ove godine, ali od toga odustajemo.

Dalje, intendantsko obezbedjenje ima najveću stavku. Za ishranu nam treba 66 miliona; to je skladištenje sve vrste hrane, svežeg povrća, voće, meso itd. povećanje ratnih materijalnih rezervi. To je ukupno 66 miliona.

Za oblačenje - treba da obučemo u nove uniforme 30 hiljada regruta i treba da zamenimo uniforme za vojne obveznike koji su u staroj iniformi sa "titovkom".

Za najnužniju obuču 19 miliona.

Energenti - ugalj, drva i ostalo za ovu godinu treba 26 miliona.

Usluge i ostalo (struja, voda itd.) 64 miliona.

Preoznačavanje Vojske Jugoslavije. Da bismo samo promenili oznake - to je 600 hiljada ljudi kompletne ratne armije. Po međunarodnom ratnom pravu, vojnik je vojnik ako ima oznaku države kojoj pripada, ako ima opasač i ako ima lično naoružanje. To je ukupno 39 miliona.

Tu je i povećanje ratnih materijalnih rezervi, intendantske opreme, da to ne bude na najnižoj granici, oko 15 miliona. Ukupno za intendantsko obezbedjenje treba 264 miliona dolara.

Sledeće, ovo je šta bi nam još trebalo kada bi zemlja bila bogata, da bi to doveli na prijašnje stanje - za ishranu 32 miliona; onda bi ishrana bila kalorična kako je svim zakonskim normama predviđeno. Medjutim, mi znamo da to sada ne možemo dobiti.

Za oblačenje nam treba još 35 i za obuču još 2 miliona dolara.

Dalje, usluge i oprema koji pripadaju da bi se obezbedila vojska - da se češće menjaju čaršavi, čuvanje i podela hrane, trebalo bi još 90 miliona.

Sada imamo sanitetsko obezbedjenje. Ako želimo da ga zadržimo na sadašnjem nivou, a to mora dobro funkcionisati, potrebno je ovoliko. U ovom nesrećnom ratu najbolje je funkcionisalo pozadinsko obezbedjenje, a u okviru njega najbolje sanitetsko. Tu smo izuzetno zaštitili ljude sa kvalitetnom medicinskom zaštitom. Za to nam ukupno treba 66 miliona, ili 5,10% od ukupnog plana. Ovde se vidi zašto to dajemo. Mi smo sa dosadašnjim budžetom uspešno lečili sve ranjenike i iz Republike Srpske i Republike Srpske Krajine. Za to nismo dobili ni dinara. Govorili su da će nam dati meso, pa su posle odustali i od toga. Mi smo otkidali od vojske i davali ranjenicima.

Nedostajuća sredstva za sanitet, da bi pratili savremene aparate treba još 40 miliona.

Dalje, izgradnja i adaptacija i rekonstrukcija vojno-gradjevinskih objekata. Tu imate stanovanje vojnika u Beogradu i svim garnizonima - tu se vidi koliko treba uložiti da bi se ti objekti adaptirali adekvatno nameni jedinica, kao i održavanju tih objekata od daljeg propadanja. Ukupno nam treba 24 miliona dolara.

Tu još ulazi izgradnja pet karaula. Tu je cela granica prema Republici Srpskoj i Republici Srpskoj Krajini. Na toj granici nije postojao nijedan objekat. Tu je i cela granica prema Makedoniji u smislu izgradnje karaula, u smislu izgradnje puteva, cisterni za vodu itd.

U sklopu ovoga su i objekti za uređenje teritorije - izgradnja raznoraznih objekata za vođenje oružane borbe. Ako nema para, od toga bismo mogli da odustanemo.

Idemo dalje - Stambena izgradnja.

Za 400 stanova je već stvorena obaveza u toku 1993. Da bismo izmirili obavezu, potrebno je 16 miliona dolara. Da bismo u ovoj godini nabavili oko 500 stanova, potrebno je još 35 miliona, što je ukupno 51 milion. Ovde imamo pregled po garnizonima u kojima skoro nije bilo vojske. U Beogradu je podnelo molbu 7.500 ljudi, a obezbedili bismo samo 110. Ovde imate podatke i za ostala mesta.

U narednom periodu bismo obezbedili još 500 stanova - u Beogradu daljih 50 stanova, zatim Subotica itd.

Još bih rekao da od ovih 18 hiljada beskućnika, ima mnogo onih koji su pod znakom pitanja - čim su osetili "tvrdo", pobjegli su. Mi sada idemo na lociranje pravih. Ali, među njima ima sigurno preko 50% ratnika pravih, koji su do zadnjeg momenta, dok nije proglašena SR Jugoslavija, tamo ratovali dok nam nije naredjeno da dodjemo. Kada smo došli, najgore smo prošli, jer nema više stanova, zaposliti porodicu ne možete, društvo nije u stanju da nam nadoknadi to izgubljeno. To je izuzetno ugrožena kategorija i dovedena je u inferiorni položaj u odnosu na svoje kolege i u odnosu na stanovništvo SR Jugoslavije.

Održavanje vojnih nepokretnosti - samo da ne bi propadalo, a posebno komplikovani sklopovi kao što su kotlovi itd. to je 29 miliona dolara.

Dalje, zadaci iz oblasti naučno-istraživačke delatnosti. Mi imamo institute i timove stručnjaka koji se bave ovim poslovima, da ne bismo plaćali to inostranstvu, da ne budemo od njih zavisni. Ovo je program za 1994. godinu, da to sve ne čitam. Ukupno treba 12 miliona 764 hiljade dolara, da ne bismo zaostali u smislu osvajanja novih proizvoda. Međutim, ako treba da se revidira, tu bismo mogli nešto da revidiramo.

Dalje, sredstva za obuku i školovanje. Ovo je iznos koji ne možemo smanjiti, a to je obuka vojnika 36 hiljada iz SRJ i 4.100 iz Republike Srpske i Republike Srpske Krajine, jer smo prihvatili da ih primimo kod nas. Oni nam ne daju za sada

ništa. Ako bi nam dali, to bi moglo da se umanji. Treba nam za to ukupno 20 miliona. Obuka 36000 lica, i to 14 hiljada rezervista, ali to nije ona rezerva koja dolazi za popunu, nego su to ljudi na specijalnim sredstvima; to je pretežno plaćanje puta i obuke. 20 hiljada vojnika po ugovoru i oko 2 hiljada starešina za prekvalifikacije. Ovo su združene taktičke vežbe. Od početka rata do sada nije izvedena nijedna združena taktička vežba. Ali, od toga bismo mogli da odustanemo, obzirom na ovo stanje. Znači, od ovih cifri bismo mogli odustati, a od ovih gore ne možemo nikako odustati.

Tu je i opremanje nastavnim sredstvima. Bilo bi dobro kada bismo to mogli, ali ako ne možemo - ne možemo. To je po rodovima. Na primer, Uprava pešadije imala je izuzetnu materijalnu bazu u Sarajevu - sada je nema; centar kao Hjuston. Uprava artiljerije u Zadru - ja sam bio komandant tog Centra, ali to nemamo. Uprava u Banjaluci ostala je u rukama Srba itd. Mi sva nastavna sredstva izneli. Ona su izuzetno upotrebljiva, ali ako nemate prostor da ih smestite, to propada. To je ukupno 57 miliona. Za obuku bismo mogli da uključimo nastavne objekte; samo ne bismo mogli isključiti obuku vojnika i ono gore i ne bismo mogli isključiti obuku starešina - učenika vojne gimnazije kojih imamo 290. Od njih se stvaraju piloti najviše; podoficira 550 i kandidata za podoficire 695. Od ovoga ne bismo mogli da odustanemo.

Ostale delatnosti - finansiranje vojnih izaslanstava kojih ukupno imamo 16, koje ćemo zameniti da služe svojoj svrsi zaista - mnoge smo promenili; to su naši pravi ambasadori. Dalje, transportne usluge za prevoz železnicom, jer je neracionalno da vozimo i trošimo gorivo. Zatim, za prevoz lica, vojnika, dolazak regruta itd.

Zatim, transportne usluge u drumskom saobraćaju i prevoz lica u gradskom saobraćaju. Mi izdvajamo 3 miliona dolara za gradski saobraćaj. Mi im pomognemo, a novinari nas još i ocrne. Tu su i telefonske usluge, regrutovanje vojnika, štampanje, usluga itd. List "Vojska" izlazi i za to treba 6 miliona. Mi možemo odustati i od tog lista.

To bi bila naša predložena varijanta.

Mi smo potpuno svesni da realnih izvora za ovo nema. Ali, kao vojnici dužni smo da vam iznesemo da će borbena gotovost značajno biti smanjena, ako se ovolika sredstva ne odobre.

Ja kao načelnik Generalštaba i moji saradnici nismo u stanju da podnesemo taj teret da vam predstavimo da nam nečeg treba manje nego što treba, a vi ste ti koji treba da odlučite. Ja vas molim da to tako shvatite.

Ja ću se po ovoj drugoj varijanti lakše odreći standarda starešina nego sredstava za vođenje rata. Lično, mislim da je ratna opasnost gora nego što je bila.

Dakle, ovo je bila prva varijanta koja predviđa milijardu 301 milion 677 hiljada dolara.

Druga varijanta, uz značajne restrikcije, ali ispod se koje nikako ne sme ići, jer će onda odbrana stvarno biti ugrožena, iznosi 858 miliona i 500 hiljada dolara.

U toj varijanti prosečna primanja lica u vojsci su 25,6 dolara, a prosečne penzije su 17 dolara.

Molim gospodina ministra, ako želi da objasni drugu varijantu, ili da ja nastavim?

PAVLE BULATOVIC:

Nastavi.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Opremanje NVO predvideli smo 223 miliona, a u ovoj varijanti samo 35 miliona. To su preuzete obaveze.

Naučno-istraživački rad predvideli smo 12 miliona, a u novoj varijanti samo 2 miliona - znači, 10 manje, samo da nam se ne pobjegnu stručnjaci.

Dalje, izgradnja vojnogradjevinskih objekata i uređenja teritorije sa 26 idemo na 4 miliona.

Stambena izgradnja bila je 51 milion i ostali smo na 51 milion. To je zbog toga da ne bismo starešine doveli u poziciju da ne vide svoju perspektivu. Kod nas je najbitniji čovek u smislu osposobljavanja za vođenje odbrane zemlje.

Dalje, ratne materijalne rezerve - bilo je 104 miliona i ostalo je 104 miliona. Bez dovoljno municije i drugih ubojnih

sredstava narušili bi odbranu. Molim da tako ostane.

Obuka i školovanje bilo je 57 miliona; ostali smo na 57 miliona, jer nema finalizovanog starešine bez školovanja, nema znavljanja kadra itd.

Plate, naknade i druga primanja sa 239 miliona otišli smo na 122 miliona. U tom slučaju, prosečna primanja su 26 dolara, a 17 dolara penzioneri.

Dalje, održavanje nepokretnosti sa 29 na 5 miliona.

Tehničko obezbedjenje sa 111 na 37 miliona. To je ono što moramo imati.

Intendantsko obezbedjenje 264 miliona i ostali smo na 264 miliona, jer će nam djeca početi bežati kući.

Sanitetsko obezbedjenje je bilo 66 i ostaje 66 miliona.

Vojne penzije - drastično smanjenje, kao i plate sa 43 na 17 dolara. Prelazne obaveze 23 miliona. Sredstva za rad Saveznog ministarstva i civilne odbrane 20 miliona.

Ostale delatnosti (organizacijsko-mobilizacijski rad, rad vojnih izaslanstava itd. sa 69 miliona na 45 miliona.

To je ukupno 858 miliona i 500 hiljada dolara. Bez toga ne bismo mogli.

Mi smo pripremili šta bi bilo dobro da se izbriše iz vojnog budžeta, da bi bio manji. Tu država opet daje pare, ali onda ne bi bio prikazan procenat od 75%, nego bi to bilo 41%. Onda bi trebalo uraditi sledeće:

Sredstva za rad Saveznog ministarstva za odbranu da ne budu u budžetu.

Dalje, sredstva za finansiranje vojnih penzija da ne budu, sa napomenom da je ovo velika opasnost, ako se tehnika ne bi usavršila i zakonski tako regulisalo, to bi moglo da izazove velike potrebe. Jer, dok čovek ne ode u vojnu penziju čuti, a kada ode onda postaje čudo.

Dalje, sredstva za finansiranje transformacije po posebnom saveznom zakonu. Ovih 1.301.000.000 dolara je i ono što je vezano za transformaciju. Vi se sećate da su minimalne naše potrebe iskazane u onoj varijanti i mi s tim završavamo transformaciju. Ali, kada bi se transformacija Vojske uredila posebnim zakonom, kako bi inače trebalo, to ne bi opterećivalo

vojni budžet.

RADOJE KONTIC:

To je regulisano zakonom. Onda bi morali mijenjati Zakon.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ako je tako, onda bi se morao promeniti zakon.

Kada se ovo sve skine, opterećenje budžeta ne bi bilo 75,5%, nego bi bilo 41,7%, što se odnosi i na nacionalni dohodak u istoj. Na taj način bismo prikazali da se za vojsku ne daje koliko to izgleda. Ispalo je da je prošle godine data izuzetna suma, a u stvari je dato svega 3,7, a rečeno je da je dato 8%.

Tu su i potraživanja Vojske iz inostranstva, samo potraživanja Vojske, ne namenske proizvodnje. PLO nam duguje 14 miliona dolara, NR Angola 5 miliona, Republika Irak 4 miliona dolara, a on duguje i po drugim osnovama preko 800 miliona dolara. Zambija duguje 2,9 miliona dolara, Džamahirija 349 hiljada. Po osnovu izvršenog izvoza naoružanja i vojne opreme ukupno 30,3 miliona dolara, pretežno se odnosi na Etiopiju; potraživanja po osnovu izvedenih radova u Iraku - tu je 34 miliona dolara. Kada bi sva ova sredstva država kupila pa nam odatle to dala, to bi bilo dobro. Medjutim, pošto je to, opet, presipanje iz "šupljeg u prazno", bio sam dužan da vam to kažem.

Sa ovim bih završio.

Meni je bio cilj da Vrhovnom savetu odbrane istaknem stvarne probleme Vojske i da kažem koliko finansiranje može pozitivno ili negativno uticati na borbenu gotovost, odnosno koliko će Vojska Jugoslavije u ovom vremenu biti stabilizirajući faktor društva.

Ako ima sredstava i mogućnosti, odobrite što više, a ako nema - odobrite bar ovo minimalno. Ako se ide ispod ovoga, preti opasnost da Vojska ne bude to što treba da bude. Spremni smo da snosimo teret društva. Mislim da smo mi u ovoj godini pokazali da su lična primanja i standard starešina i vojnika bili ispod nivoa drugih sličnih kategorija, a ipak smo uspešno izvršavali zadatke.

Hvala na pažnji!

ZORAN LILIC:

Hvala.

Culi smo detaljno izlaganje načelnika Generalštaba. Tu imamo i ponudjenu alternativu.

RADOJE KONTIĆ:

Ovih 858 miliona dolara nije 7,6%, nego 8,5% društvenog proizvoda.

PAVLE BULATOVIC:

U polaznom računu Finansije su dale procenu društvenog proizvoda na 11 milijardi i nešto. Onda je to taj procenat. S obzirom da se sada predviđa društveni proizvod od 10 milijardi, onda bi to bilo toliko.

Angažovanjem vojnog kapaciteta, po prvoj usvojenoj varijanti, na 128 hiljada, plus krajine, to je 136 hiljada?

MOMCILO PERIŠIĆ:

Kada uzmemo sve starešine, sve ono što mi finansiramo, do je 136 hiljada; plus vojnike koje obučavamo kod nas iz krajina; ako donesete odluku da ih ne obučavamo, ili da nam plaćaju, to možemo da smanjimo.

RADOJE KONTIĆ:

Mislim da je napravljen veliki napor za drugu varijantu, ali ona ima privid koji bi mogao da bude sasvim drugačija varijanta; to su plate i penzije. Plate i penzije ovako niske ne mogu biti u 1994. godini. Prema tome, to nije varijanta od 850 miliona, nego da dodamo još 100-150 miliona, da zaokružimo na milijardu dolara.

SLOBODAN MILOSEVIC:

Ja moram da kažem da mi taj deo, uopšte, nije jasan, bez obzira na svu moguću hrpu hartije. Ako se ide po ovoj varijanti "plate, naknade i druga primanja 239 miliona dolara", to je prosečno po glavi u Vojsci oko 300 dolara mesečno. Ako se ide po ovoj nižoj varijanti, koju je Moma objašnjavao - 122 miliona dolara, to je opet 145 dolara mesečno za sveukupni sastav. Po

prvoj varijanti, to je oko 500 maraka mesečno, u drugoj varijanti 240 do 250 maraka mesečno u proseku po čoveku. Kako se u to "sakrije" plata od 40 dolara i penzija od 17 dolara, moram da kažem da meni nije jasno, to je za mene rebus.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Ja sam pitao Zebića - tamo je bio i ministar - ako gradjanin stvarno prima u proseku 56 i nešto dolara, mi možemo da izvršimo diferenciju, pa će oni kojima sleduju dodaci, oni će biti daleko iznad i uspostaviće se neka korelacija. Ako mu se računa plata, ne računaju dnevnice i ostali dodaci koje imaju za prekovremeni rad u gradjanstvu, onda je nelogično da vojska kao struktura prima smo toliko. Kod nas radno vreme nije osam sati, kod nas je radno vreme po potrebi za određene strukture. Ja, na primer, ne dobijem ništa iako dnevno radim po 18 sati, a i moji saradnici.

Letački dodatak - samo leti pilot. Ne dajte mu letački dodatak, nema motivacije niti će biti pilot.

SLOBODAN MILOSEVIC:

To nije ta argumentacija, to nije bitno. Ovo je 13 dolara po pripadniku Vojske kao vojni dodatak?

MOMCILO PERIŠIĆ:

Vojni dodatak, ukupno u masi godišnje 12 miliona dolara. Na to se dodaju porezi 13,63 i to je ukupno za te dodatke 26 miliona. Plus za jednu kategoriju - pilote, to iznosi toliko, ronilački itd. To je zakonom utvrđjena metodologija.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko mi imamo pilota?

MOMCILO PERIŠIĆ:

Ne bih tačno sada to mogao reći. Letački dodatak primaju svi ljudi u vazduhoplovstvu koji su osposobljeni za to, bez obzira da li lete ili ne. Primera radi, komandant vazduhoplovstva je pilot; sleduje ga pilotski dodatak i on je dužan da leti

odredjeno vreme, bez obzira što mu glavno zanimanje nije pilot. To je sve zakonom uređeno.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko ima tih koji lete u Ratnom vazduhoplovstvu?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Pravih pilota ima negde oko 300; to su oni kojima je isključivo to zadatak. Letački dodatak po sadašnjoj Uredbi sleduje svim ljudima osposobljenim za letenje. Jer, u ratu lete svi koji znaju, bez obzira gde radili. Mi moramo imati odnos 2,5 pilota na jedan avion.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Dobro, koliko imamo aviona koji su sposobni za rat?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Sada imamo oko 700 aviona sposobnih za rat.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko imamo pilota?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Pilota ima 700, plus drugi koji su na raznoraznim dužnostima koji obavljaju ulogu pilota kada treba.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Dobro, da li je to ukupno hiljadu pilota; da li je više? Dobro, neka imamo hiljadu pilota, iako ih nemamo. Jer, kada bi sada trebalo da analiziramo koliko imamo aviona koji bi bili upotrebljeni u ratu, onda bi nam, verovatno, ovi iz RV i PVO rekli mnogo manju cifru. Ali, da idemo s tom cifrom, da imamo hiljadu pilota.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ali, imamo i helikoptera.

SLOBODAN MILOSEVIC:

Dobro, to je hiljadu pilota.

Letački dodatak za njih treba da iznosi 9 miliona dolara u toku godine. To znači, po jednom prosečno 9 hiljada dolara letački dodatak za godinu dana.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Vi to svodite samo na hiljadu pilota. Ja vam kažem da po sadašnjoj zakonskoj uredbi, svaki čovek koji je osposobljen za letenje, jer svaki mora imati kondiciju, bez obzira što nije pilot, prima letački dodatak. Mi možemo tu zakon da promenimo i da kažemo: to sleduje samo pilotima dok lete. To onda znači da se on sa neke druge dužnosti ne može vratiti u kondiciju i da bude pilot.

SLOBODAN MILOSEVIC:

Momo, molim te, ja se zalažem za to da ljudi budu pristojno i realno plaćeni, da budu plaćeni tako da mogu normalno da žive, da imaju jednu stabilnost. Ali, ja sam i za to da ta evidencija bude tačna.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ona je tačna!

SLOBODAN MILOSEVIC:

Ova evidencija ne može biti tačna. Ako imaš hiljadu pilota i letački dodatak od 9 miliona, to je 9 hiljada dolara godišnje letačkog dodatka po pilotu. To je čista matematika. To je nemoguće!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče, ja nemam nameru da vas obmanjem. Ako polazite od te pretpostavke, onda ja ne treba da budem na ovom mestu. Ja Vam tvrdim da je sve ovo tačno. Letački dodatak sleduje svakog čoveka u vazduhoplovstvu osposobljenog za letenje, bez obzira da li je pilot ili operativac.

03457657

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, ja te pitam - koliko ih ima? - rekao si prvo 300, posle kažeš da ih ima 700, sada kažemo neka ih ima hiljadu. Koliko ih, u stvari, ima?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Imamo ukupno 700 aviona, imamo toliko pilota; imamo oko 2 hiljade i nešto oficira - svi su oni piloti i svi primaju letački dodatak.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Znači, imamo 2 hiljade oficira koji primaju letački dodatak?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja ne znam cifru napamet, ali mogu proveriti.

RADOJE KONTIĆ:

Generale, tu nešto ne štima. Mislim da se to ne može objasniti tako. Pogledajte samo - na 54 hiljade penzionera po 60 dolara, ukupno je 43 miliona godišnje. Polovina od toga je 21 milion dolara, a letački dodatak je 26 miliona dolara. Tu nešto nije u redu sa računicom.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Letački dodatak je veći od plate!

RADOJE KONTIĆ:

Dobro, ali prema ovoj računici, vi treba da imate sedam do osam hiljada pilota!

MOMIR BULATOVIĆ:

Ako imate hiljadu pilota, onda je to 370 dolara mjesečno za letački dodatak po pilotu. Jer, ovde piše da je letački dodatak 4 miliona i 450 hiljada. Ako imate dvije hiljade korisnika, to je 185 dolara; ako ih imate tri hiljade, to je 123 dolara.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Ja sam mogao i to da vam donesem. Ali, mislim da mi verujete; ali, mogu i taj podatak da donesem.

MOMCILO PERIŠIĆ:

To je sve po propisima. Mi te uredbe možemo da promenimo, ali po sadašnjim uredbama to im pripada.

RADOJE KONTIĆ:

To su stečena prava od mnogo ranije, kada je bila mnogo bolja situacija.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Ja vama prvi put iznosim činjenično stanje; verujem da do sada to niste znali, ali to je tako bilo. Ja nemam razloga pred vama bilo šta da sakrijem; nema tu nikakvog cilja da se nešto sakrije.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Niko tebi ne stavlja, Momo, primedbu za to. Ja komentarišem cifre koje su na tabli.

Neka bude 600 dolara godišnje, puta 70 hiljada ljudi, to je 42 miliona dolara. Gde je do 122, odnosno gde je do 239 miliona dolara?

Mi smo prošli put rekli Zebiću da vidi sa tvojim planerima i analitičarima, ali on to nije uradio kako treba.

Momo, ima tu stvari koje nisu razjašnjene.

Da li je tu ušao doprinos za penziono osiguranje?

RATOMIR MILOVANOVIC:

Jeste - za socijalno, penziono, i drugi porezi.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Prema tome, unutar plata i primanja ulaze doprinosi za penziono osiguranje, a onda ponovo ulazi iznos za penzije kao nova stavka!? Logično bi bilo da iz tih doprinosa za penziono

osiguranje od 74 hiljade ljudi mogu da se obezbede penzije za 50 hiljada penzionera.

ZORAN LILIĆ:

Doprinosi su veći nego što je iznos penzija - tu ste u pravu. To je logično pitanje.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je vrlo prosto, ali tu nešto nije u redu.

RATOMIR MILOVANOVIĆ:

Moram da priznam da ja nisam finansijski stručnjak.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja jesem, pa zato pitam; izvinjavam se!

Te evidencije uvažavam do kraja sa stanovišta zahteva i sa nivoa sa kojih načelnik Generalštaba traži da se zahtevi realizuju; to je sve opravdano. Međutim, dozvoljavam da su ovi koji su na tome radili jednostavno sabirali stvari na jedan mehanički način koji ne dozvoljava odgovarajuću analitiku.

Momo, tamo su u plate i lična primanja uračunati doprinosi za penziju, a imaš posebnu stavku za penzije!?

Porezi i doprinosi za plate iznose 45,5 miliona dolara, za penzije 4 miliona dolara. Znači, oko 50 miliona dolara ide za poreze i doprinose, a ukupan iznos za penzije je 39 miliona dolara - znači, 6 miliona dolara manje nego što su doprinosi.

To znači da bar delimično, ako ne u celini, ovo može da pokrije to. Nemoguće je, s jedne strane, izdvojiti iznos za penzije, a s druge strane dopisati kao novu stavku za penzije.

RADOJE KONTIĆ:

Mene najviše iznenadjuju doprinosi na ove dodatke.

To je presipanje iz "šupljeg u prazno".

Treba uzeti propise, sesti i ovo sve pregledati.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Ako hoćemo da vršimo neke promene, moramo menjati zakone. Sve je ovo na osnovu Zakona radjeno.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja se bojim da tu nije dobra evidencija. Nešto tu nije u redu.

Koliko ima ukupno oficira u RV-u?

MOMCILO PERIŠIĆ:

Između tri i četiri hiljade; mogu to proveriti.

RATOMIR MILOVANOVIĆ:

Na sastanku kod potpredsednika Zebića insistiralo se da se posebno to iskaže. Neki od dodataka se terete porezima i doprinosima, a neki ne. Logično je ovo što ste Vi rekli (obraća se S. Miloševiću) da se penzije plaćaju iz doprinosa za penzije. Ali, ne znam kojom je to metodologijom radjeno. Oni su posebno iskazali plate za sve strukture - od vojnika do generala, a posebno su iskazani dodaci.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mi smo zamolili Zebića da oni to pogledaju, jer nama ne odgovara da doprinosi terete vojni budžet, a posle toga da se vraćaju u državnu kasu. To ide iz državnog budžeta, pa se ponovo vraća u državni budžet, samo su različiti korisnici. Znači, to je ono - "uzimam; pa dajem, odnosno dajem pa uzimam".

MOMCILO PERIŠIĆ:

Mi smo vojni osiguranici u vojno-medicinskim i drugim ustanovama; mi to pravo sada koristimo. Ako nam to oduzmete i date nekom drugom, onda morate promeniti način finansiranja VMA i svih garnizona ambulant i itd.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tu je predviđeno 60 miliona dolara za sanitetsko obezbeđenje.

MOMCILO PERIŠIĆ:

To nije to.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To nije zdravstvena zaštita?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Jeste zdravstvena zaštita, ali to nije predviđeno za to što se izdvaja iz zdravstvenog i socijalnog osiguranja.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Vratite tabelu o platama i drugim primanjima.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Evo, medicinska oprema, nabavka rezervnih delova, obezbedjenje ratnih materijalnih rezervi i lekova, lečenje vojnika u garnizonim ambulantama, lečenje vojnika u vojnim bolnicama, lečenje vojnika u zdravstvenim ustanovama, lečenje vojnih osiguranika u garnizonim ambulantama, lečenje vojnih osiguranika u vojnim bolnicama, lečenje vojnih osiguranika u zdravstvenim ustanovama, higijensko-epidemiološka i preventivna zaštita, veterinarsko zbrinjavanje...

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Dobro, šta nije obuhvaćeno? Obuhvaćeno je lečenje vojnika, lečenje vojnih osiguranika u tih 66 miliona, a onda je už lične dohotke, takodje, obuhvaćen doprinos za zdravstvo i za penzije.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja ne znam tu metodologiju - da li mehanički sve što se izdvaja iz doprinosa za zdravstveno osiguranje ide direktno za ovo ili ide za nešto drugo.

ZORAN LILIC:

Ko je ovo radio? Najjednostavnije je da to objasni onaj ko je radio.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, tu čak imaš stavku "lečenje vojnih osiguranika u zdravstvenim ustanovama van Vojske Jugoslavije".

Onda, imamo posebnu stavku za lične dohotke, do- nose za zdravstveno osiguranje, a imamo doprinose za penziono osiguranje, a posebnu stavku za penzije koja isto tereti vojni budžet. Tu nešto nije jasno, nešto se tu dva puta pojavljuje.

MOMIR BULATOVIC:

Ovo što priča Slobodan, da prevedemo na drugi jezik. Mi kao država treba da platimo 282 miliona dolara, i toliko se od nas traži u ovoj stavki u drugoj varijanti od 858 miliona. Od tih 282 miliona, neposredno na ruke će primiti ljudi svega 183 miliona dolara; 100 miliona dolara su doprinosi. U doprinosima su 17% za penzije, to je 17 miliona; 24% za zdravstvo, to je 24 miliona. Onda nam se ponovo sada traži 66 miliona za zdravstvo i 40 i nešto za penzije. Tu se nešto preklapa.

Nama je cilj da u ovoj oskudici i nemaštini omogućimo da ova stavka od 282 miliona dolara omogućí da pripadnici Vojske Jugoslavije imaju normalna primanja, ali da istovremeno vidimo kakvi su tu finansijski tokovi. Nemoguće je da dva puta istu veličinu obračunavamo.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da to treba da objasni onaj ko je radio ovaj materijal.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Znam, ali nije mesto da se to ovde radi. Zato sam i molio Zebića da organizuje jednu ekipu, zajedno sa Bulatovićem i da raščiste te stvari. Ja bih to mogao sam da uradim, ali nema smisla da ja uzmem i to da prevrćem.

Momo, shvati, ovo je potpuno logična stvar!

MOMCILO PERIŠIĆ:

Svakako! Slažem se s tim.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ti imaš u platama bruto iznos za penzije, neka je to 17 miliona dolara; imaš u platama bruto iznos za zdravstveno

osiguranje, neka je to 25 miliona dolara - to je 42 miliona dolara. Na drugoj strani, pojavljuje se posebno za zdravstveno osiguranje, čak su obuhvaćene i stavke da se van vojnih ambulan-
ti i VMA leče, i imaš potpuno autonoman iznos za penzije, kao da Armija ništa ne uplaćuje za penzije, nego budžet treba ekstra da da pare za penzije! Tu nisu stvari pomirene.

PAVLE BULATOVIĆ:

Doprinos za penzijsko osiguranje ide direktno u fond vojnog penzionog osiguranja.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

U tom slučaju, čak nema ni potrebe da država - može da se promeni uredba - opterećuje bruto iznosom neto iznos plata Vojske; može direktno u penzioni fond za vojne penzionere da izdvoji pare. Zašto bi ona pravila obračun preko "Velike Plana i Male Krsne", da dodje iz centra grada na Novi Beograd! Za to nema nikakvog razloga.

Treba uraditi moderniji način obračuna korišćenja, alimentiranja i upotrebe sredstava budžeta. To su radile neke računovodje koje jednostavno sabiraju stavke - svako radi svoje i onda to posle mehanički saberu, ne vodeći računa da stavke koje je radio jedan obuhvati i stavke koje je radio drugi.

RADOJE KONTIĆ:

Predlažem da mi završimo ovaj posao koji su počeli Zebić i društvo.

ZORAN LILIC:

Da zadužimo za to ministra odbrane.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To treba do kraja da se završi. Prošli put smo računa-
li 56 dolara prosečna plata i 42 dolara prosečna penzija. To
je 90 maraka prosečna plata. Ne treba Vojska da ima manje nikako.
Sve ove "gimnastike" oko penzijskog, zdravstvenog osiguranja,
poreza, doprinosa - glupo je da Vojsci država uzima porez, a
Vojska se izdržava iz poreza. Direktan korisnik budžeta i

budžetskih prihoda države je Vojska. Kako ja da oporezujem onoga ko je 100% direktan korisnik budžeta: da mu uzmem pare, da bi mu to vratio "drugom rukom". To može da važi za sve druge civilne aktivnosti koje imaju makar jedan promil prihoda izvan budžeta. Vojska nema prihode izvan budžeta, i ne treba da ima prihode izvan budžeta.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da je najlogičnije da zaključimo da zadržimo ministra odbrane da sa ekipom stručnjaka koja je ovo radila to razmotri stavku po stavku.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Rajo, kaži Jovi Zebiću da je on vrlo neozbiljno shvatio dogovor od prošlog puta. On je dugo godina ministar finansija; najveća stvar u koju se on razume je budžet; on "testeriša" taj budžet od kada je živ. Rekao sam mu i prošli put: "Jovo, uzmi molim te i vidi na koji elegantniji i čistiji način to može da se uradi; pošto je Vojska isključivi korisnik budžeta, da se ne preklapaju stavke bez potrebe". Oni su se našli, popili su kafu, razgovarali su i napravili ovaj papir koji nije dobro napravljen; nije stručno napravljen kako treba.

Ovde se, uopšte, ne dovodi u pitanje potreba da Vojska to ima, i kad je reč o platama, i kad je reč o penzijama, i kad je reč o intendantskom, sanitetskom obezbedjenju, naoružanju. Ali, treba i mora da se napravi jedan korektan račun. Na kraju, život će sve to da demantuje ako to nije dobro napravljeno.

Sada bih imao jedno marginalno pitanje. Tu su stavke kod obezbedjenja sredstava: šlemovi, gas-maske. Pa, ljudi, gde su te naše rezerve? Da li je moguće da Vojska Jugoslavije nije imala na zalihama šlemova, gas-maski? Zar je to toliko potrošna roba? Imali smo toliku vojsku. Nama je u TO svako imao gas-masku.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Da, ali usvajaju se novi tipovi maski, gospodine predsedniče, novi tipovi šlemova. Počela je modernizacija.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tebi je, Momo, iznos za oznake ravan iznosu za penzije u toku godinu - 40 miliona dolara treba za oznake.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Mi ih ne možemo napraviti, a radna organizacija toliko traži. Sta mi tu možemo?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To treba preispitati, treba da se vidi šta je racionalno. Ako su gas-maske i šlemovi neupotrebljivi, da vidimo zašto nisu upotrebljivi? Ja sam služio vojsku, imao sam sasvim dobar šlem. Ne znam, u čemu šlem može da se modernizuje nešto posebno?

RADOJE KONTIĆ:

Ja bih molio da sada odredimo neku cifru sa kojom ćemo ići pred budžet, jer moramo budžet praviti.

Da li se slažete da uzmemo iznos od 800 miliona dolara za Vojsku?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

U svakom slučaju, ta minimalna varijanta dozvoljava jednu racionalizaciju. Ljudi u Armiji su to vrlo ozbiljno shvatili. Išli su na minimalnu varijantu i za to im treba odati svako priznanje. Ali, da bi to bilo još bolje, još racionalnije to treba raščistiti vrlo brzo.

RADOJE KONTIĆ:

To treba raščistiti. Meni je bitna ova globalna cifra, a ovo ćemo prečistiti. U Stabilizacionom programu koji pravi Radna grupa je 600 miliona. Mislím da sa 800 miliona nećemo remetiti program.

ZORAN LILIC:

To je 858 miliona.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To treba dinamički videti.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsjedniče, to sam rekao, ali ne znam da li ste čuli, ali u ovim uslovima nemamo šansi pomagati ove preko, sem za nadoknadu. Na primer, damo im 100 hiljada municije, oni nama pare, mi to u proizvodnju da proizvedemo. Inače, pri ovakvom finansiranju za to nemamo mogućnosti, sem da sebe dovedemo u situaciju da ne možemo ništa uraditi, ako na primer počne nešto na Kosovu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je jasno, oni to moraju da pokriju, jer jednostavno nemamo mogućnosti. Meni se Radovan sinoć javljao. Oni su oduševljeni ovim programom da se ide na to. Kažu da imaju 20 miliona dolara rezervi kod svoje narodne banke i kažu da bi rado to deponovali kao pokriće, da i oni dobiju ovaj novi dinar. Mislim da je to sasvim u redu. Na bazi pokrića njihovih deviznih rezervi uvek možeš to da im odobriš, jer to se uklapa u program, pod uslovom da se to efektivno izvrši.

RADOJE KONTIĆ:

Možemo na tu varijantu ići: daju 20 miliona dolara, evo ti 20 miliona dinara i završili smo posao.

ZORAN LILIC:

Molim vas, da se ovo ozbiljno uradi, da se ove stavke razjasne.

RADOJE KONTIĆ:

Tu je Pavle, tu je i Jova; i ja ću se sutra pridružiti; sešćemo sutra oko 12 sati i da sve vidimo; pripremite sve propise.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko smo u Vojsci Jugoslavije imali pušaka?

MOMCILO PERIŠIĆ:

Bez teritorijalne odbrane imali smo oko 2 miliona.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Zna se koliki je bio trošak školovanja pre osam godina i kolika je inflacija.

Mi imamo problema i sa drugim strukturama. Imam komandanta bataljona koji je otišao da bude običan komandir straže u zatvoru kod Vučitrna, jer mu je tamo tri puta veća plata. Ali, ja nisam taj koji može da promeni zakon.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, završili smo ovu tačku.

Druga tačka je

UTVRDJIVANJE DANA RATNE MORNARICE.

Dobili smo alternativne predloge. Tu ima pet mogućih varijanti.

Cini mi se da je najlogičniji 10. avgust.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To je značajan administrativni datum. Imamo 17. april kada je bilo potapanje "Zagreba", što ne može doći u obzir. Imamo 10. januar, oslobođenje Bara; imamo 10. septembar - Podgora, imamo Bokeljsku mornaricu.

Inače, mornari predlažu da to bude 10. avgust.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da je logičan 10. avgust.

MOMIR BULATOVIĆ:

Mislim da je 10. januar logičniji datum, oslobođenje Bara. Ovo je bila bitka, a ono je u pitanju jedan brod i administrativno rješenje.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nije loš ni Momirov predlog za 10. januar.

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Ovde su izvučeni svi datumi koji bi mogli doći u obzir. Sve je to pregledano. Vojno-istorijski institut je konsultovan.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Ovaj izlazak u Bar nema elemenat zajedništva.

MOMIR BULATOVIĆ:

Nema ni ovaj prvi. (Smeh).

U stvari, to je skoro svejedno. Pretpostavljam da mornaričarima više odgovara avgust je je ljetnje doba.

Ruku na srce, nijedan predlog nije upečatljiv.

Da li imamo nešto iz novije naše istorije, što je ideološki neutralno?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Sve se odvijalo na prostorima koji sada nisu naši.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Kada je formirana Ratna mornarica?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Formirana je 1945. godine. Prva partizanska jedinica je formirana u Podgori. Taj datum je uzet za formiranje Ratne mornarice.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koja jedinica je formirana u našem delu mora?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Na našem delu nema nijedna. Kada su bile završne operacije, tada je prvo mornarica upotrebljena kada je IV armija preko severno-dalmatinskih ostrva izvršila desant na Istru. To je sve na njihovom prostoru; kod nas nema ništa značajno.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Kada je napravljena prva mornarička baza na našoj obali

MOMČILO PERIŠIĆ:

Imamo Kumbor koji je formiran posle rata, ne za vreme rata.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ruku na srce, mi nemamo premnogog razloga da se stidimo Ratne mornarice; ona se izvukla najvećim dijelom. Ona je sada tu skoncentrisala. Zašto bi se mi stidjeli naše novije istorije. Mislim da je Slobodanov prijedlog dobar - da se uzme nešto što je vezano za Kumbor ili formiranje neke jedinice, porinuće nekog broda koji je sada najznačajniji u našoj floti itd.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja bih išao na to kada je formirana prva jedinica Ratne mornarice u Jugoslaviji posle rata - bilo kad.

MOMIR BULATOVIĆ:

Može se uzeti datum kada je doneta odluka da se u Kumboru stacionira garnizon, ili kada je načelno doneta odluka da Kumbor bude vojna luka.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Na primer, može to da bude dan otvaranja luke u Kumboru.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Možemo uzeti taj datum - kada je formirana prva jedinica na prostoru našeg sadašnjeg mora. Ne moramo to ponovo stavljati na dnevni red.

MOMIR BULATOVIĆ:

Neka predsednik to odredi (obraća se predsedniku Liliću).

MOMČILO PERIŠIĆ:

JOŠ bih vas nešto informisao vezano za predloge sa prošle sednice.

Mi sa pozivima Republike Srpske i Republike Srpske Krajine pozivamo vojne obvezniike. Organizujemo tehniku pozivanja i prevoženja, ako se nama jave. Ako se nama ne javljaju, onda preko MUP-ova obe republike, zahtev dolazi ovde da oba MUP-a njih privedu kod nas i mi ih vodimo do centra Zvornik ili Bijeljina.

SLOBODAN MILOEŠVIĆ:

Zašto to vodi vojska?

MOMCILO PERIŠIĆ:

Pa, kako će. Ako ulovi jednog, gde da ga stavi, ne može u zatvor.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Skupio bih jedan autobus i vozio u Zvornik.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Da su oni bili pravi i dobri građani, oni ne bi ni pobjegli. On će opet odatle da pobjegne.

MOMIR BULATOVIĆ:

Mi u SR Jugoslaviji moramo doneti niz destimulativnih mera. Sada gledam konkurs za stanove. Kada dodju kao izbeglice, nemaju ništa, tamo imaju imanje, kuću, ali to on ne računa; ovde traži stan, dobije posao itd.

Ja bih imao jednu zamolnicu. Ja i general Perišić smo razgovarali ranije oko preduzeća "IROS", a jučerašnja "Pobjeda" je objavila veliki tekst o tome da je u vlasništvu tog preduzeća, pored dvije jahte, sada i treća jahta "Jadranka". Dobio sam informaciju od naše finansijske policije. Očigledno se radi o preduzeću koje je neko pokriće za neku kontraobaveštajnu ili obaveštajnu djelatnost.

MOMCILO PERIŠIĆ:

Suština namene je upravo to.

MOMIR BULATOVIĆ:

Da, ali po svim podacima koji postoje, mislim da je to samo pokriće za neku gotovo kriminalnu djelatnost.

Vlasnik preduzeća je Jovanović Dragiša iz Beograda; mi nemamo bliže podatke o njemu; on se svuda u novinama predstavlja, daje neke izjave itd. Pretpostavljam da je to neki naš aktivni oficir. U preduzeću je zaposleno 7 radnika, na osnovu naredjenja načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije. To su podaci koji su već i u opozicionoj štampi našoj objavljeni. U preduzeću nije ustrojena nikakva materijalno-finansijska evidencija; imaju 23 uplate preko svog žiroračuna, a uplate se odnose na izvršene usluge pomorskog transporta za potrebe Vojske Jugoslavije. Mi ne znamo šta ćemo s brodovima da radimo, a plaćamo privatnicima.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Plaća privatnicima za usluge izvršene sa poklonjenim brodovima. To je čist kriminal!

MOMIR BULATOVIĆ:

Tokom 1992. godine ovo preduzeće se obratilo Direkciji za oslobađanje prometa na pet automobila dobijenih od Vojske Jugoslavije: tri "opela", jedan "micubiši" i jedan džip. Oni nisu registrovani kod MUP-a Budve; po izjavi direktora, koristi ih Vojska Jugoslavije u Kumboru. Ti automobili su prodati privatnicima.

Dalje, 24. 12. 1993. godine "IROS" je sklopio ugovor sa Vojskom Jugoslavije o korišćenju jahti za vršenje usluga trećim licima u kojima se kaže da 98% prihoda po izvršenim uslugama pripada "Irosu", a 2% Vojsci Jugoslavije.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Alal im vera!

MOMIR BULATOVIĆ:

Ugovor je overen pečatom Vojne pošte 5437, Split.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Naredi komandi Ratne mornarice da se brodovi oduzmu, i na vez u ratnu luku, a ovo da se raspravi. Lopove treba pohvatiti; da ustanovimo ko je to dao, zašto je dao itd. Znate li koliko košta takav jedan brod?

MOMIR BULATOVIĆ:

"Primorka" košta 4 miliona dolara.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je vlasništvo države Jugoslavije.

ZORAN LILIĆ:

Do ovoga smo sasvim slučajno došli; pitanje je da li nema više takvih preduzeća.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nije bar slučajno. Ja sam to otkrio i zato sam tražio vaše mišljenje. Sve bi to bilo u redu, i može takvo preduzeće da se napravi, ali da Savezna vlada donese odluku i da to na zakonu bude zasnovano. Medjutim, odluka Savezne vlade je izbegnuta, potopisao je načelnik Generalštaba u ulozi načelnika Generalštaba i u ulozi ministra, i to je tako otišlo.

MOMIR BULATOVIĆ:

Moguće je da treba da bude neki naš centar, ali ne sme biti tako stupidno zasnovan, da prvi čovek koji dodje da pogleda dokumente vidi da u privatnom preduzeću rade ljudi koji su na platnom spisku Ministarstva narodne odbrane i da se sklapaju ovakvi ugovori i da se vrši promet automobilima i nekretninama i da se daju izjave u javnosti kako su dobili na to na poklon, da je njihovo vlasništvo jahta koja je vozila Josipa Broza Tita.

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Informisao bih vas da je iz Švedske došlo pismo za jahtu koja je iz Dubrovnika ukradena. Samo što se tu ne kaže ime generala koji je kupio tu jahtu. Ovaj čovek se obraćao

Vrhovnom savetu odbrane. To sam, gospodine generale, vama poslao. Radi se o velikoj i skupoj jahti. On je trideset godina već u Švedskoj, zaradio je tu jahtu. On kaže: ako treba da je dam državi i društvu - daću je, ali privatnom licu - neću. Neće da kaže ime generala.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ja ću vam reći! Ali, to je stvarno bruka.

PAVLE BULATOVIĆ:

Nije valjda neki moj imenjak? (Smeh).

MOMIR BULATOVIĆ:

Više je obraz u pitanju. Kako više vreme prolazi, ljudi zaboravljaju ciljeve tog rata, a pamti se samo lopovluk.

Zamolio bih generala Perišića da se oko ovog preduzeća stvari izvedu na čistac. Ako ovo neko može da radi, i to da radi u onom periodu kada smo ga objektivno oslobodili odgovornosti, onda je normalno ko počne sa toalet papirom da dodje na kraju da švercuje sa brodovima itd. Mi imamo činjenicu da smo tako videli neke potpise i oko transformacije Savezne direkcije za promet proizvodima posebnih namjena. Ako to ne očistimo, onda smo i mi postali saučesnici u svemu tome.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Apsolutno! Momo, sve to treba da oduzmeš.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ovaj čovek se ne odaziva pozivu naše policije. Sigurno da ima neku zaštitu; mora da je oficir Vojske Jugoslavije.

PAVLE BULATOVIĆ:

Kapetan fregate.

MOMIR BULATOVIĆ:

Kapetan fregate! Mi sada možemo da napravimo bruku, pa da zatvorimo tu firmu. Sta znači da je zatvorimo i da ulazimo

u neke sukobe? Konačno, razgovor oko ovoga je počeo što je mene general Perišić pitao da li mi imamo nekog posebnog interesa da štitimo tu firmu, odnosno da li ju je naša Vlada registrovala. Ta firma je registrovana kod Privrednog suda kao i svaka druga firma. Imaju prostorije u SUBNOR-u u Budvi.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Što se tiče mene, ja ću to odraditi, samo mi treba vaša odluka. To je formirano van mene, nisam znao za to.

MOMIR BULATOVIĆ:

Treba da se pročešljaju svi slični ugovori i ta naredjenja da ih ne "kupimo" od policije finansijske. Gdje god mrdnete, izađe Zika Panić!

ZORAN LILIĆ:

Dobro, Momo, mi smo se oko "IROS-a" inače dogovorili. Samo još treba posebna odluka.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja bih imao još dve stvari.

Jedno je, kontigent robe koji se uvozi iz Rusije stoji u Bugarskoj. Deo toga je ušao i dalje će ulaziti. Možemo li to platiti iz odobrenih sredstava?

ZORAN LILIĆ:

Rekli smo da se motori ne plaćaju odmah, ako je moguće.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nama je kerozin najosnovniji u tome.

PAVLE BULATOVIĆ:

Imam informacija, da bi za dan-dva počeo da dolazi kerozin.

MOMIR BULATOVIĆ:

Da li se gleda tehnička ispravnost tih motora?

MOMČILO PERIŠIĆ:

ALIBABOVIĆ
BIAHORIĆ

Gleda se ispravnost, svakako!

ZORAN LILIĆ:

Da li su za to bila odvojena sredstva, Pavle

PAVLE BULATOVIĆ:

Da, ali dio tih sredstava ulazi u portfelj podrške Programu. Mislim da će se moći zatvoriti.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ovo drugo - za granicu tamo, rekao sam: neka ide kako ide, ali vas molim da uradite ono što treba.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ja sam to odmah prenio Milu Djukanoviću. On je rekao da će s predsjednikom Kontićem to raditi i za dan-dva će to završiti.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Dobro. Molim bilo kakav papir da ne bi došlo do neke nesreće.

ZORAN LILIĆ:

Hoćemo li dogovoriti neki orijentacioni termin do kojeg Vlada ovo treba da završi, ili ćemo da čekamo dok ne završi?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Neka završi što pre može.

ZORAN LILIĆ:

Završite vi, pa ćemo mi pogledati; posle ćemo uključiti vojsku, da ne bi svi sedeli; ja imam malo više mogućnosti da to zajedno obavimo pre nego što dodje ovde.

Sa ovim završavamo sednicu.

(Sednica završena u 12,30 sati).